

**BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!**

kitle

5 Şubat 1979 215
Fiyatı 250 Kurus

haftalık sosyalist gazete

Amerika'nın Türkiye'de atom bombası deposu var

Zaten elini sallayan Amerikan üssüne deiyor. İran'dan gelecekleri nereye koyacaklar dersiniz?

İran'daki gizli Tomcat saldırı uçakları İncirlik'e getirildi bile İRAN'IN ROLÜNÜ TÜRKİYE MİÜSTLENECEK?

İran, emperyalizmin sosyalist ülkelere, özellikle Sovyetler Birliğine yönelik saldırgan faaliyetlerinde çok önemli bir yer taşıyor. İran'daki radar üslerinden her an Sovyet ülkesi gözlenmeye çalışılır; İran toprakları üzerinde ABD mali atom başlıklı füzelere atılan ve modern ölüm filoları Sovyet halkı üzerinde bir tehdit unsuru olarak korunurdu. Şimdi İran'da bütün bunlara olanak veren celtat Şah Rıza rejimi devrildi. Yerine nasıl bir hükümet kurulursa kurulsun, nasıl bir yönetim işbaşına gelirse gelsin bu emperyalizmin istemleri doğrultusunda gelişmeyecek. Çünkü o, Şah Rıza'nın, yani baskı ve işkencenin üzerine oynamakla baştan kaybetmişti. 25 yıllık diktatörlüğün emperyalizmin desteğiyle ayakta durduğunu çok iyi bilen İran halkına emperyalizm yanlısı hiç bir çözümün benimsetmek olası değil.

İran emperyalizmi için böylece devreden çıkınca onun yerini tutacak bir ülke gerekiyor. Ecevit'in sık sık tekrarladığı gibi "Jeopolitik durumu" bu işe çok elverişli olan Türkiye işte işine burada giriverdi. İran'daki bütün dinleme üsleri ve casus uçakları, ölüm filoları Türkiye'ye taşınacak, taşınmaya başlandı bile. ABD Savunma Bakanlığı sözcüsü geçenlerde İran'a satılan çok gizli Tomcat uçaklarının ve 500 Phoenix füzesinin emniyet altında olduğunu belirtmişti. Bu uçak ve füzelere nerede "emniyet altında" biliyor musunuz? İncirlikteki amerikan üssünde. İran'da karışıklıkların Şahın devrilmesine kadar varacağı anlaşılır anlaşılmaz onları İncirliğe nakletmişler. Belki nezaketen basınızdaki hükümeti "bilgilendirmiş"lerdir ama Türkiye halkının bu işten haberi olmaması için özel bir özen gösterdiler.

Daha yeni yeni üsler kurulacak, yeni yeni ölüm silahları taşınacak topraklarımızın üstüne. "Cehenneme gider misin?" sorusuna "kaç para?" diye cevap veren yahudi bezirgan gibi, basınızdaki hükümet de, topraklarımızı mayın tarlalarına dönüştürmek isteyen emperyalist saldırganların bu düşüncelerinin karşısında değil de parasında anlaşmak istiyor. Gazetelerde yazıldığına göre, seneliği 300 milyon dolara yeni yeni yurt toprakları emperyalizme satılacak. Kardeş halklara dönük füzelere, onları gözetleyen casus tesislerinin sayısı daha da artacak. Gelen 300 milyon doların emekçilere bir yararı dokunsa bari. O 300 milyon dolarla da yeni askeri silahlar, malzemeler alınacak. ABD öyle şart koşuyor. Yani çifte yönden kazıyor. Bir yandan yurdumuz bir cephanelik haline getiriliyor, topraklarımız emperyalizme satılıyor, adam başına bir Amerikan üssü yerleştiriliyor. Öte yandan bu satış karşılığı olarak, günü geldiğinde yine bize karşı çevrilecek olan yeni silahlar, yeni askeri malzemeler alınıyor. Dost maskesi altında Şah Ecevit hükümetinin yaptıklarını yapmaya MC'ler bile cesaret edememişlerdi..

GÖREV:

**Kitle bağlarının güçlendirilmesi
Siyasi güçbirliği**

İlericiler, demokratlar ve sosyalistler üzerindeki baskılar hızla yoğunlaşıyor. Daha şimdiden ilerici yayın organları kapatılıp toplatılmaya, yazarları gözaltına alınmaya, çevresinde ilerici, devrimci diye bilinenler götürülmeye başlandı. Böylece süngünün ucunun nereye yönelik olduğu pek çabuk gün yüzüne çıkıyor.

Tekelci burjuvazi ve siyasi iktidar sıkıyönetimi öyle kısa bir süre içinde kaldırmak niyetinde gözüküyor. Sıkıyönetim komutanlıklarının ilk bildirilerinde denildiği gibi "anarşinin kökü kazınmaya" kadar sıkıyönetimin devam edeceğini söylüyorlar. Ancak faşist terör odakları dağılmadığı müddetçe sıkıyönetimin kaldırılması "anarşi'nin ne zaman "kökünün kazınacağına" bağlı değildir.

Hükümet, hiç olmazsa Ekim ayındaki kısmi senato seçimlerine kadar ülkeyi sıkıyönetimle idare etmek niyetinde gözüküyor. En azından, politik kutuplaşmanın çok şiddetli olduğu, seçim yapılacak doğu illerinde ve bazı büyük merkezlerde sıkıyönetimsiz bir idareten yasa olmayacaktır. Gerçi o zamana kadar da "asayiş" ve "huzur" sağlanmış olmayacaktır; ama CHP seçimlerde umduğu başarıyı gösterirse, bunun kendisine sağlayacağı moral ve politik üstünlükten yararlanarak, kendi iktidarını da yıpratmış bugünkü sıkıyönetim olgusuna belki o zaman son vermek isteyebilir. Bütün bunlar nispeten "iyimser" tahminlerdir. Kuşkusuz işçi sınıfı sosyalistler mücadelesinde bu tahminlere bel bağlamayacaklardır.

Şimdiden anlaşılır bir şey varsa o da sıkıyönetimin pek kısa süreli olmayacağıdır. O nedenle, nasıl olsa birkaç ay sonra kaldırılır diye demokratik görevleri sıkıyönetim sonrasında erteleyen pasifist görüşler büyük bir yanlış içindedir. Demokratik mücadelesi bu konuda egemen sınıfların tercihlerine bağlı kılınmaz. Süresi ne olursa olsun, başlı başına sıkıyönetim olgusu, demokratik hareketi yeni acil görevlerle karşı karşıya getirmiştir. Güçlenen anti-demokratik olgusuna, demokratik hak ve özgürlüklere kısırlanmışlık sahip çıkmaya ve daha geniş hak ve özgürlükler için mücadeleyi yükseltmeye gereği daha fazla önem kazanmaktadır. Anti-faşist mücadeleleri tavsatma eğilimleri, bu dönemde yanlışlıkların en büyüğüdür.

Bugün asıl sorun, bu mücadelenin nasıl ve hangi araçlarla verileceğidir.

Bugüne kadar, geniş yığınları kucaklamaları nedeniyle demokratik kitle örgütleri anti-faşist mücadelelerin en etkin araçlarından birini oluşturmuşlardır. Bugün ise bu kuruluşların genel üye toplantıları yapılmıyor, hattâ bazı yerlerde yönetim kurulu toplantıları yapılmaları bile yasaklanmıştır. Çoğu yerde ise tamamen faaliyetten men edilmişler. POL-DER Örneğinde görüldüğü gibi yasal varlıkları bile tehdit altında. Doğal olarak bu durum anti-faşist mücadeledeki etkinliklerini de sınırlandırıyor.

Devamı
2. sayfa

kitle

**Faşizm
kendinden
olmayan
herkese
düşmandır**

ABDİ İPEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve Başyazarı Abdî İpekçi'nin öldürülmesi olayı, hükümetin sıkıyönetim ilan ederken gösterdiği "anarşiyi önleme" gerekçesinin geçerliliğini bir kez daha gözler önüne serdi. "Anarşi" sözcüğünün bu anıktığı anda gözlerden saklanmaya çalışılan faşist terör sıkıyönetim altında da bütün şiddetiyle sürüp gidiyor. Sosyalistler, sıkıyönetimin faşist saldırganlığı durduramayacağını, tam tersine ona daha fazla cesaret vereceğini daha işin başında söylemişlerdi. Nitekim, sıkıyönetimin ilanından sonra gerçekleşen olaylar bu öngörünün ne kadar isabetli olduğunu gösterdi.

Faşistler, başından beri iki türlü saldırı yöntemi izlemekteydiler. Kimi zaman doğrudan doğruya geniş yığınları hedef alan kitlesel terör eylemlerine başvurulurken, bir yandan da ilerici, demokrat ve devrimci kişilere karşı saldırılarını kesintisiz sürdürüyorlardı. Malatya, Sivas ve Elazığ olaylarından sonra, en nihayet Maras'ta kitlesel kıyam doruk noktasına ulaşıldı.

Tek tek kişilere karşı düzenlenen faşist cinayetler ise ilginç bir seyir izliyor. Faşistler on yıldan beri edindikleri "zengin" deney birikiminin bir sonucu olarak, devrimcileri ve

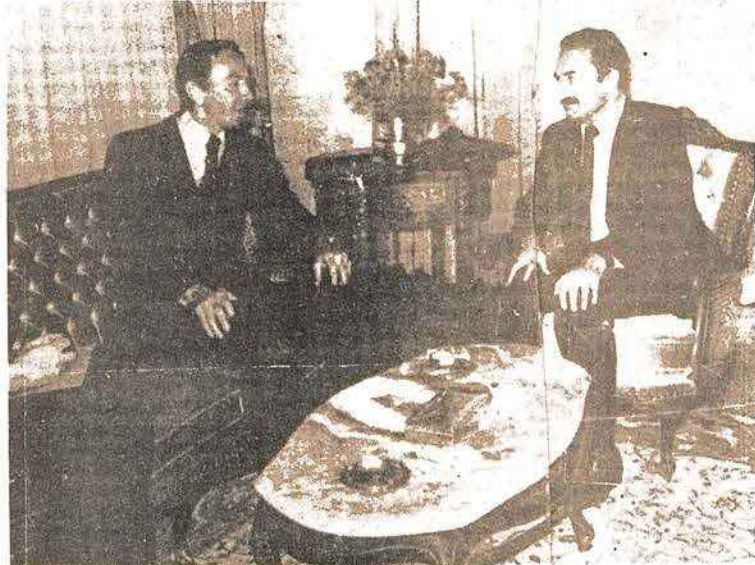
Devamı 2. Sayfada

EMPERYALİST YARDIMLAR TEKELCİ SERMAYEYİ KURTARAMAYACAK

Bir yıldır Ecevit Hükümetinin kredi istekleri karşısında kılını kıpırdatmayan emperyalistler, dünyayı Türkiye'nin "batı dünyası" için önemli bir pazar olarak görmüyorlar. Onlar Türkiye'nin politik özerkliğinin İran olaylarından sonra daha iyi farkına varmışlardır. Gazetelerin yazdığına göre Christopher ile birlikte gelen ABD heyeti "artık Türkiye'yi İran olayları ışığında değerlendireceklerini" açıkladı. Böylece Türkiye "haritadaki yerini buldu."

Ama emperyalistler karşılığını almadan yardım yapıyorlar. Türkiye yardımını bedelini ödeyecek. İlkın, ABD'nin İran'daki üsleri ve füze rampaları Türkiye'ye taşınacak. İkincisi, Türkiye Kıbrıs sorununun ABD planı doğrultusunda çözülmesine yardımcı olacak. Üçüncüsü de Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmelerini güçleştirecek hareketlerden kaçınacak. Yayınlanan haberlere göre bu pazarlığı kabul eden Ecevit hükümeti, ABD üsleri konusunda gizli bir anlaşmayı kabul etti.

Ecevit, Christopher ile görüşürken.

Bütün bu girişimlerin İran olayları sonrasında rastlaması elbette ki bir tesadüf değildir. Bir yıl boyunca yardım koparabilmek için tehditten yalvarmaya kadar her yolu deneyen Ecevit hükümetine anlayış göstermeyen emperyalistler nasıl oldu da birden bire yumuşayabildiler?

Ecevit çoktandır çeşitli konusmalarıyla, Türkiye'nin jeopolitik önemini hatırlatıyor ve emperyalistleri uyarmaya gayret ediyordu. Üstelik "duvar delmekten" bahsediyor ve sosyalist ülkelerle kurulan ilişkilerle "ekonomik ilişkiler uzun vadede politik etkilerini gösterir" diyerek birtakım imalarda bulunuyordu.

Ecevit'in bu uyarıları, yeşil ışık yakması beklenen finans kuruluşları pek ırgalamadı. Çünkü onlar için önemli olan, vcekleri kredinin sonradan kendilerine tekrar ödenip ödenemeyeceği idi. Onların gözünde Türkiye, aldıkları parayı geri veremeyen bir "bataklık" görünümünde olduğu için, istikbali hiç de parlak olmayan bir ülkeye para bağlamak riskine girmek istemiyorlardı.

Tefeci bankalar Türkiye'nin "batı dünyası" için önemli bir pazar olarak görmüyorlar. Onlar Türkiye'nin politik özerkliğinin İran olaylarından sonra daha iyi farkına varmışlardır. Gazetelerin yazdığına göre Christopher ile birlikte gelen ABD heyeti "artık Türkiye'yi İran olayları ışığında değerlendireceklerini" açıkladı. Böylece Türkiye "haritadaki yerini buldu."

Ama emperyalistler karşılığını almadan yardım yapıyorlar. Türkiye yardımını bedelini ödeyecek. İlkın, ABD'nin İran'daki üsleri ve füze rampaları Türkiye'ye taşınacak. İkincisi, Türkiye Kıbrıs sorununun ABD planı doğrultusunda çözülmesine yardımcı olacak. Üçüncüsü de Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmelerini güçleştirecek hareketlerden kaçınacak. Yayınlanan haberlere göre bu pazarlığı kabul eden Ecevit hükümeti, ABD üsleri konusunda gizli bir anlaşmayı kabul etti.

Ama emperyalistler karşılığını almadan yardım yapıyorlar. Türkiye yardımını bedelini ödeyecek. İlkın, ABD'nin İran'daki üsleri ve füze rampaları Türkiye'ye taşınacak. İkincisi, Türkiye Kıbrıs sorununun ABD planı doğrultusunda çözülmesine yardımcı olacak. Üçüncüsü de Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmelerini güçleştirecek hareketlerden kaçınacak. Yayınlanan haberlere göre bu pazarlığı kabul eden Ecevit hükümeti, ABD üsleri konusunda gizli bir anlaşmayı kabul etti.

Ecevit'in bu uyarıları, yeşil ışık yakması beklenen finans kuruluşları pek ırgalamadı. Çünkü onlar için önemli olan, vcekleri kredinin sonradan kendilerine tekrar ödenip ödenemeyeceği idi. Onların gözünde Türkiye, aldıkları parayı geri veremeyen bir "bataklık" görünümünde olduğu için, istikbali hiç de parlak olmayan bir ülkeye para bağlamak riskine girmek istemiyorlardı.

Ecevit çoktandır çeşitli konusmalarıyla, Türkiye'nin jeopolitik önemini hatırlatıyor ve emperyalistleri uyarmaya gayret ediyordu. Üstelik "duvar delmekten" bahsediyor ve sosyalist ülkelerle kurulan ilişkilerle "ekonomik ilişkiler uzun vadede politik etkilerini gösterir" diyerek birtakım imalarda bulunuyordu.

Ecevit'in bu uyarıları, yeşil ışık yakması beklenen finans kuruluşları pek ırgalamadı. Çünkü onlar için önemli olan, vcekleri kredinin sonradan kendilerine tekrar ödenip ödenemeyeceği idi. Onların gözünde Türkiye, aldıkları parayı geri veremeyen bir "bataklık" görünümünde olduğu için, istikbali hiç de parlak olmayan bir ülkeye para bağlamak riskine girmek istemiyorlardı.

Ecevit çoktandır çeşitli konusmalarıyla, Türkiye'nin jeopolitik önemini hatırlatıyor ve emperyalistleri uyarmaya gayret ediyordu. Üstelik "duvar delmekten" bahsediyor ve sosyalist ülkelerle kurulan ilişkilerle "ekonomik ilişkiler uzun vadede politik etkilerini gösterir" diyerek birtakım imalarda bulunuyordu.

Ecevit'in bu uyarıları, yeşil ışık yakması beklenen finans kuruluşları pek ırgalamadı. Çünkü onlar için önemli olan, vcekleri kredinin sonradan kendilerine tekrar ödenip ödenemeyeceği idi. Onların gözünde Türkiye, aldıkları parayı geri veremeyen bir "bataklık" görünümünde olduğu için, istikbali hiç de parlak olmayan bir ülkeye para bağlamak riskine girmek istemiyorlardı.

**İlericiler
Üzerindeki
Baskı
Artarken
Faşist
Cinayetler
Sürüyor**

SIKIYÖNETİMİN BİR AYI

Gazetenin geçen sayısı on gün basılacak matbaa arandıktan sonra güçlükle çıkabilmişti. Bu sayı için durum ne olacak bilemiyoruz. Yetkisi ve görevi belli olmayan bazı kişilerin tehditlerine maruz kalan matbaalar ticari mevcudiyetlerini riske sokmamak için hiçbir ilerici yayın organını basmama eğilimindedir. Türkiye'de demokratik hakların ne derece pamuk ipliğine bağlı bulunduğunu sırf böyle eğilimlerden bile gözelebilmek mümkün. Siyasi hava biraz bulandı mı, gazetenizi bastırarak matbaayı çok yüksek fiyatlara bile bulamıyorsunuz.

Gerçi sıkıyönetim matbaaların "yü-künü hafifletmek" için elinden geleni yapıyor. Bu yazı hazırlandığı sırada ilerici yayınlardan hâlâ yayını sürdürülebileceklerin sayısı, yayından alıkonanların çok altında idi. Hükümetin değişikliği "özgürlükçü demokratik rejimi korumak için" getirilen sıkıyönetim ise ilerici yayınları kapatmakla başladı. Kurtuluş, Devrimci Yol, Savaş Yolu, Ürün, Özgürlük Yolu, Roza Weat, Rızgari gibi birçok ilerici, devrimci dergi ve gazete hakkında toplatma kararı alındı, sahipleri ve sorumlu müdürleri çeşitli başlıklarla karşı karşıya getirildi. Egemen güçler ilerici, demokrat kamuoyunun sesini kısarak kendi bunalımlarının üstesinden gelmeyi, devrimci gelişimin yollarını tıkamayı mı düşünüyorlar. Eğer öyle umuyorlarsa boşuna. Baskı ve zor önlemleri hiçbir jüklerde bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin

önünü kesememiş. Komşu İran bunun en son örneği. Yirmibeş yıldır baskı ve kıyımın en yüksek dozlu örneklerini sergileyen Şah ve onun cinayet örgütü Savak bile İran halkının demokrasiye olan tutkusunun önüne geçemedi. Baskı ve zulüm toplumsal ilerlemenin önüne set çekebilseydi bugün Şah hâlâ Tahrân'da olurdu, dünyayı da herhalde Hitler yönetirdi.

İlericilerin, devrimcilerin sadece yayın organları üzerinde değil baskı. Mahalleler basılıyor, evler aranıyor, çevrelerinde ilerici diye bilinen ya da ilerici dergi okuduğu tesbit edilen kişiler sudan gerçekleri gözaltına alınıyor. Bu arada faşist katiller ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşıyorlar. Faşist cinayet şebekeleri kısa bir suskunluk devresinden sonra tekrar faaliyete başladılar. Yine insanlar öldürülüyor, taşlılar kurşunlanıyor, evler binalar bombalanıyor. Faşistler cürretlerini Anayasa Mahkemesini bombalayacak kadar artırdılar. Üstelik artık gayet de açık sözler. Anayasa Mahkemesi bombalandıktan sonra tüm sağı ve faşist yazarlar ağır birliği etmişlercesine Anayasa Mahkemesini bombalayarlardan ziyade Anayasa Mahkemesi ile uğraşıyorlardı. Neredeyse açık açık "böyle mahkemeyi tabii bombalarlar, bombalayın eline sağlık" bile diyeceklerdi.

Bombalamalar, cinayetler, saldırılar sürüyor. Sıkıyönetim bunların hiçbirine çözüm getirmiyor. Çünkü, bombalamalar, cinayetler, saldırılar tezgahlayan

açık-gizli odaklar faaliyetlerini sürdürüyorlar. Sıkıyönetim belki onlara da el atar diye bekleyenler yanıtladıkları anlediler, gün geçtikçe daha iyi anlayacaklar. Evler basılıyor, insanlar okudukları gazete yüzünden gözaltına alınıyor, yayınlar toplatılıyor ama faşist katiller istedikleri gibi at oynatabiliyorlar. Sıkıyönetim komutanları anayasal olarak Başbakan'a karşı sorumludurlar. Başbakan ve hükümetin diğer üyeleri de halka karşı sorumlu olacaklardır. Bakalım bu sorumluluğun yükü altında nasıl kalkacaklar.

İki aylık süresi bittince sıkıyönetim bir daha uzatılmamalıdır. Eğer terörün gerçekten önü alınmak isteniyorsa faşist örgütler kapatılmalı, gizli-açık faşist cinayet odakları dağıtılmalıdır. Bunun için ise her şeyden önce sıkıyönetime son verilmesi zorunludur. Yeter ki hükümet faşizme karşı tavır almayla niyetlensin.

Sıkıyönetimin icraatı ortadayken, eğer hükümet bu ayın sonundaki süre bitiminde sıkıyönetimin uzatılması talebinde bulunursa o takdirde "özgürlükçü demokrasi" nutuklarının sahteliği bir kez daha ayan beyan ortaya çıkması olacaktır. Çünkü o zaman bir kez daha açıkça belli olacaktır ki hükümetin faşist terörü önleme gibi bir niyeti yoktur; demokrasinin daha da kısıtlanmasından, ilericiler üzerindeki baskıların artmasından, kısıcasi Türkiye'nin daha geriye girmesinden vadedir. O zaman da onun besledi başka türlü sorulacaktır.

**1978'in devrettiği:
EKONOMİK
ÇÖKÜNTÜ
VE
"DISİPLİN"
ÖZLEMLERİ**

Devamı 2. Sayfada

**KİT'ler niçin
zarar
ediyor?**

Son günlerde devlete ait kamu iktisadi teşekkülleri üzerine spekülasyonlar yoğunlaştı. Devamlı zarar eden bu teşekküller örnek gösterilerek işte devletçiliğin böyle sine zararlı bir kuruluşla, oysa özel sektörün ne kadar güzel, kârlı, tıkrıktır işlediği anlatılıyor. Böylece

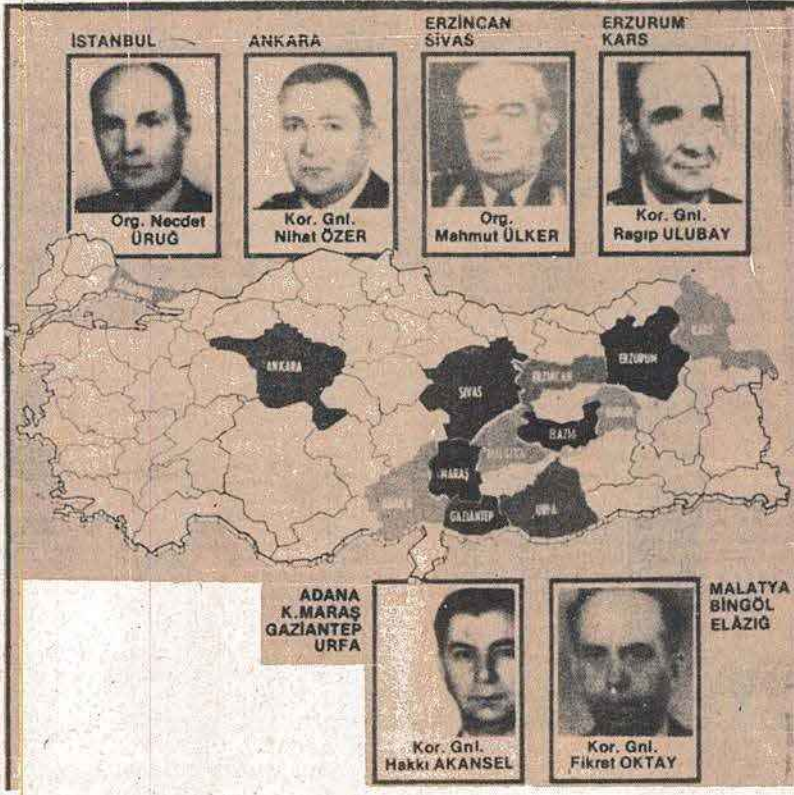
önce devletçilik aşağılanarak özel mülkiyet yüceltiliyor, oradan da üretim araçları üzerindeki tüm mülkiyetin kamuya ait olduğu sosyalizm kütülenmeye çalışılıyor. KİT'ler gerçekten zararına çalışıyor. Bütçeden yapılan sübvansiyon, yani zarar karşılığı, 1976 yılında 18 milyardan 1977'de 32 milyar liraya yükseldi. Ve ayrıca KİT'ler doğrudan ve dolaylı yollarla Merkez Bankasından 1977 yılı içinde 20 milyar borç para aldılar. 1978 yılında bunların ticari finansman tutarının 87 milyarı bulmuş olduğu sanılıyor. Yani KİT'ler gerçekten devlete bir yük. Ama bu acaba devletçiliğin kötü orşey olduğunu mu gösteriyor?

Tam tersine. KİT'ler zarar ediyor; çünkü onlar özel sektörün

çiftliği gibi çalıştırılıyor. Zaten tekeli sermayenin kârı bulmadığı alanlara yatırım yapan KİT'ler, tekeli, sermayenin kârını yükseltmek için ondan pahalıya alıp ondan ucuza satıyorlar. Yüze 80'i emekçilerin üdediği vergilerle yaratılan devlet olanaklarını tekeli sermayenin tam hizmetine sunuyorlar. Bunda sağlanacak birşey yok; çünkü sadece KİT'ler değil tüm devlet kurumları tekeli sermayenin çiftliği gibi.

Bu şartlar altında KİT'lerin zarar etmesi devletçiliğin kötü olduğunu değil, tekeli devlet kapitalizminin kötü olduğunu gösterir. Sosyalist devlet mülkiyetinin egemen olduğu planlı ekonomilerde bağındırıcı gelişmeler bunun en açık kanıtıdır.

SIKIYÖNETİME NASIL GELİNDİ?

Türkiye kapitalizminin buhranı sürüyor. Ecevit iktidarı bir yıldır bu bunalıma çare bulamamıştı. Sıkıyönetimli Ecevit iktidarı da çare olmayacak

MHP'li bir faşist diktanın da derdine çare olmayacağına tekelci sermaye biliyor. Demokrasi güçlerinin bütün dağınıklığına rağmen, faşizmin bölgesine açtıkları muhalefete karşılık ve tekelci sermaye rejiminin istikrarsızlığını daha da derinleştirir.

Bunalımın ne yönde gelişeceğini kestirmek için meselenin biraz daha derinine inmek gerekiyor. Bugün politik göstergeleri en ön planda olmasına rağmen esasında bunalım ekonomide patlak verdi ve sürüyor: 1960'ların ikinci yarısından itibaren yapıy pompalama ile hızlandırılan sanayileşme, 1970'ler

yarılanırken gelişmiş sınırlarının sonuna çoktan gelip dayanmıştı. Kendini yeniden üretilebilmek için dış girdilere fena halde muhtaç olan tekelci sermaye bu dış girdileri elde edemez duruma düşünce o ana kadar içten içe gelişmekte olan buhran birden su yüzüne çıkıp tüm Türkiye'yi sarıya boyutlara erişiverdi.

1979 yılına girilirken "döviz", Türkiye tekelci sermayesi tarafından her sorunu çözecek ilk anahtar olarak görülüyor. Döviz olmazsa, hiçbir şey olmaz. Ancak dövizin de sağa sola yalvarmakla edilemeyeceği ortaya çıkmış durumda. Her şeyden önce Türkiye ekonomisine "çeki düzen" verilmesi gerektiği iddia ediliyor. Bu "çeki düzen" de ithalatın asgari gereklilik sınırları içinde tutulması, sanayileşmenin ithal ikamesi yoluyla yürütmesi, bu arada ihracatın artırılması, şimdiye kadar geleneksel birkaç tarım ürünüyle sınırlı kalan ihracatın sanayi ürünleriyle çeşitlendirilmesi, bunu için de sanayi ürünlerinin dış pazarlarda rekabet edecek düzeye ulaştırılması. Bunların hepsi tekelci sermayenin şu anki olanaklarını aşan şeyler ve ekonominin diğer alanlarından tekellere önemli miktarlarda kaynak aktarımını şart koşuyorlar.

Yeni kaynaklar gerekince, tekellerin ilk kazıklamayı düşünecekleri kesimler kuşkusuz işçi ve emekçilerdir. Ancak Türkiye'de işgücü ücretleri zaten çok düşük olduğundan bu alandan yapılacak kaydırmalar -yani ücret kısımları- hiçbir zaman tekelci sermayenin ihtiyaçlarını karşılamayacaktır. Hal böyle olunca, geriye diğer sömürücü sınıf ve tabakalar kalıyor.

Bugün Türkiye'de rantıye, son ürün maliyeti içinde önemli bir paya sahiptir. Yine tahıl ve diğer tarımsal ürünlerin pazar fiyatlarındaki yüksekliğini doğurarak hem işgücü maliyetini yükseltken hem de büyük potansiyellerin atıl yatmasına yol açan tefeci-tüccar sermayesi de tekelci kapitalist yeniden düzenlemeler içinde yeri olmayacak bir kesimdir. Tekelci sermaye içinde kıvrandıgı bunalımdan sınırlanabilmek için rantiyelerle, tefeci-tüccarlarla, toprak ağaları ile kurulu ittifaklarını yeni şartlarda gözden geçirme zorunluluğu ile karşı karşıyadır. Şimdilik bu ittifakları tümüyle kesip atmak, tek başına kalmak gibi bir eğilimi yoktur ama her halükârda toplumsal servetten aldığı payı diğer sömürgelemler zararına olarak genişletmek istediğindedir. Yaşamayı ve kendini yeniden üretilebilmesi için bu şarttır.

İşte su anda pek güncel olan politik bunalımın oluşmasındaki en önemli etkenlerden biri de budur. MC hükümetleri bu "kaynakların yeniden dağıtımını" ya da "ekonomiyi çeki düzen verme"yi gerçekleştiremedikleri için güttüler. AP'nin giriştiği maceralar tekelci sermaye tarafından benimsenmedi.

CHP hükümet olurken, tekelci sermayenin ihtiyacı olan yeni kaynakları esas olarak rantıye asalaklardan, tefeci-tüccar aracı kesimlerinden sağlayabileceği görülmüştü. İşçi ve emekçilerin üzerine fazla varmayacağı ve bu şekilde siyasi istikrarı da geliştireceği umudunu tasıyordu.

Ancak kapitalizm-öncesinden kalma veya emperyalizme bağımlı kapitalistleşmenin yan ürünü

olan sömürücülerin tekelci sermayenin ekonomik taaruzuna sessiz kalıp kaderlerine rıza göstermeleri pek olası değildir. Nitekim CHP hükümeti işbaşına geldiğinden itibaren ülke çapında bir direnişle karşı karşıya kaldı. Bu direniş sadece Demirel'in kişisel politik iktidarlarından doğmuyor, AP içinde hala önemli konumlara sahip olan tekel dışı diğer sömürgelemlerle kaynaklanıyor. Öte yandan MC dönemlerinde önemli bir tırmanış kaydetmiş olan faşist hareket de tekelci sermayeye bunalımdan çıkışı için kendi çözüm alternatifini benimsetme kavgası içindeydi. Bunun için de gündemdeki sosyal-demokrasi alternatifini safdışı etmesi gerekiyordu. Faşistlerce tezgahlanıp "anarşi" diye lanse edilmeye çalışılan olaylar CHP hükümetinin politik bakımdan güçsüzleştirilmesi amacını güdüyordu. Başka amaçlardan kaynaklanan bu iki direniş birçok yörede paralellik gösteriyor, hatta birliktelik arz ediyor. Faşist parti politik olarak güçlenmek için tekelci sermayenin "yeni ekonomik önlemleri"nden tedirgin zümreleri de yanına almayla çalışıyor. Faşizmin son bir iki yılda en fazla gelişme kaydettiği bölgelerin, kapitalistleşmenin yeni yeni girdiği ve geleneksel yöre egemenlerinin bu konularını hızla yitirdiği bölgeler olması bir rastlantı değildir. Elazığ, Maraş, Gaziantep, vb. Bu durum faşist hareket için önemli politik gelişme imkanları sağlamakta birlikte aynı zamanda tekelci sermaye açısından da tedirgin edici bir etken oluyor. Bu da işin başka bir yanı.

Bu şartlar altında CHP halâ tekelci sermayenin birinci tercihi olma durumunu sürdürüyor ve hükümetin kısa dönemde düşmesi beklenmiyor. Faşistlerin ve AP'nin bütün çabalarına rağmen bu durumun değişmesi pek muhtemel değil.

CHP iktidarı sürüyor ama geçen yıl işe başladığımız tersine bunalımı çözebileceği için değil, kendisinden başka alternatif olmadığı için sürüyor. Yoksa bunalımdan kolay kolay çıkılmayacağı anlaşılmış durumda. Çünkü bunalım Türkiye ekonomisinin dışa bağımlı gelişmesinin yarattığı yapısal bir bunalım. Bağımlılık ilişkileri devrimci bir şekilde kırılmadan da içinden çıkılması mümkün değil. İşte bu yüzden CHP'nin işçi ve emekçilere fazla dokunmayarak, hattâ onlara bazı haklar vererek istikrarı sağlama umutları da suya düşüyor; istikrar yine klasik yöntemlerle, baskı ve zor yoluyla sağlanmaya çalışılıyor. Sosyal-demokrasi'nin çelişki-sine bakın ki bu da yine demokrasiyi genişleteceğini iddia eden aynı hükümet tarafından gerçekleştiriliyor.

Sıkıyönetimin getirilişinin doğru bir değerlendirilmesi ancak böyle 'bir çerçeve içinde mümkün. Sıkıyönetime sadece faşistlerin provokasyonları ön ayak olmadı; sıkıyönetim aynı zamanda tekelci sermayenin bugünkü önlemleri ile uygun düştüğü için geldi. Tekelci sermayenin normal demokrasi kuraları içindeki çareleri tükennmekte olduğu için geldi.

Sıkıyönetim tekelci sermayenin bunalımını çözemeyecek. Sadece sıkıyönetim değil hiçbir şey bu bunalımı çözemez. Bunalımı ortadan kaldırmak için bunalıma yol açan yapıyı, yani bizzat tekelci sermayenin kendisini ortadan kaldırmak gereklidir; bu da, tabii, bir devrim sorunudur.

hem bu politik çevreleri, hem de en geniş okuyucu kitlelerini etkilemek istemişlerdir. Böylelikle, faşizme karşı zaten kararsız ve ürkek bir tutum içinde olan burjuva liberal çevreleri de iyice yıldırmayı ve teslimiyete zorlamayı amaçlamışlardır. Bunu sağlayıp sağlayamayacaklarını zaman gösterecek. Ama bu olay, faşizme karşı hayırhah tutum takınanların ve faşizmin kendinden olmayan herkese düşman olduğunu bir türlü görmek istemeyenlerin artık gözlerini açmaları için bir vesile olabilir.

Faşistlerin asıl amacı bellidir. Onlar sıkıyönetimin "anarşi"yi önleyemeyeceğini ispat etmek ve tek elden bir askerî yönetimi kabul ettirmek istemektedirler.

Sıkıyönetim gerçekten de "anarşi"yi önleyemeyecektir. Çünkü faşistler hâlâ ellerindeki bütün araçlarla terörü istedikleri gibi yoğunlaştırmaya olanaklarına sahiptir. Sıkıyönetim kaldırılmadan ve gizli-açık faşist odaklar dağıtılmadan faşist zorbalığın önü alınmayacaktır.

bir gazeteci olmanın ötesinde, iş ve dış politik çevrelerde çok etkin bir kişiliğe sahip olan A. İpekçi gibi bir yazarın seçilmesi hiçbir suretle tesadüf olamaz. Faşistler bu cinayette

GÖREV:

Kitle bağlarının güçlendirilmesi Siyasi güçbirliği

Baştarafı 1. Sayfada

Dava da önemli, Türkiye politik ortamının girdiği yeni şartlarda, mücadele taktiklerinin, yöntem ve araçlarının belirlenmesi ve hayata geçirilmesi sorunu kitle örgütleri platformunun boyunu alıyor.

Ayrıca, kitle örgütlerinin güçbirliği platformunda, çeşitli çizgiler arasındaki siyasi ayrılıkların platform çalışmalarına ayak bağı olduğu bir gerçek. Yeni şartlarda, demokratik örgütlerde temsil edilen siyasi hareketlerin aralarındaki mücadele taktiklerine ilişkin farklılıkların iyice belirginleşeceği anlaşıyor. Bu sorunlar siyasi bir platformda açıklığa kavuşturulmadan demokratik gücünün "şerhli" daha çok akayacaktır. O halde ne yapılması gerektiği konusunda ortak noktaları böyle bir siyasi gücüne çalışması için öncelikle belirlenmesi gereklidir.

Demokratik örgütlerin içinde bulunduğu kısıtlı çalışma şartları, anti-faşist mücadele yığınlarının sağlanmasını güçleştiriyor. Ne var ki, faşizme karşı mücadelenin her halükârda kitlesel bir karakter taşıması gerektiği de açıktır. Bu yüzden kitlesel eylemlerin gerçekleştirilmesinde anti-faşist siyasi çizgilerin daha ziyade kendi kendileri etkinliklerini hareket geçirmeleri önem kazanmaktadır. Ancak bu, tek tek ileri siyasi akımların, birbirlerinden ayrı çıkışlar yapmaları anlamına gelmez. Böylece dar kapsamlı eylemler çok zayıf ve cılız kalacağı gibi, sıkıyönetim tarafından kolaylıkla etkisizleştirilebilecektir. Anti-faşist siyasi akımlar ancak kitlesel gücünü bir araya getirdikleri zaman etkili bir direniş ortaya koyabileceklerdir. Demokratik halk güçlerimiz önümüzdeki günleri böyle bir ortak direniş için güçlerini toplamaya ve birleştirme yolunda değerlendirecektir. Bu yılki 1 Mayıs gösterileri işte bu açıdan önemini artırmaktadır. İşçi sınıfımız 1 Mayıs, sıkıyönetim altında bile olsa yine İstanbul'da, yine 1 Mayıs Alanında en geniş yığınal katılımla kutlamaya kararlıdır. 1 Mayıs gösterileri burjuvazinin son baskı uygulamalarına karşı güçlü bir direniş sembolü haline getirilmelidir.

Sıkıyönetim dönemi, örgütlü halk güçlerimiz için aynı zamanda mevcut kitle ilişkilerini sıcak tutma ve yığın bağlarını pekiştirme dönemi olacaktır. Şu günlerde halkımızın ileri politik güçlerinin kitlelerle bağ kurmasını engellemek üzere, yayın ve demokratik örgütlenme hakkı gibi olanakların yok edilmesi istendiği gözlenmektedir. Bunlara boyun eğip, kitle bağlarının gevşetilmesi rıza gösterilemez. Sosyalistler, yığın bağlarını koruyup güçlendirmek için gerekli baskımsız araç ve olanakları yaratmasını bilirler. Sıkıyönetim süresince demokratik güçlere yöneltilemesi muhtemel daha genel ve geniş kapsamlı bir kuşatma ve taarruz hareketine, ancak sağlam bir kitle desteği ile karşı konulabilir.

kitle

kitle

★ Sahibi: M. Aköz ★ Sorumlu Müdürü: Bektaş Erdoğan ★ Yönetim Yeri: Abdülhalil Paşa Sokak 17/7 Akarar/İSTANBUL ★ Yazışma Adresi: P.K. 34 Küçüksu/ANKARA ★ Avrupa temsilciliği: Meral Sarac, Postfach 1912, 4650 Gelsenkirchen BRD; Postçekkonto: Psch. A. 4300 Essen Konto-Nr. 216573-432 ★ Abone Bedeli: 6 aylık 25 TL 1 yıllık 50 TL ★ Dizgi: Baskı: EM-AŞ Web Ofset

ABDİ İPEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Baştarafı 1. Sayfada

soyaltıları öldürmekle bu kesimleri türkleştirip mücadeleden alakayamayacaklarına çok iyi kavramış bulunuyorlar. Bu nedenle, toplumdaki güvensizlik ortamını yaygınlaştırmak için, geniş demokrat çevrelerde saygınlığı olan kişileri de son birkaç yıldır hedefleri arasına katıyorlar. S. Tanilli, Doğan Öz, Bedrettin Çömbert, Bedri Karafakıoğlu gibi ilerici ve demokrat kişilere yönelik saldırılar toplum üzerinde bir devrimci gencin veya emekçinin öldürülmesinden çok daha büyük etki yaratıyor çünkü.

Faşistler, kitle kıyımlarını ve suikastları sıkıyönetim süresince de devam ettirmek niyetindedir. Askerle karşı karşıya kalmaktan çekindikleri sıkıyönetim bölgelerinde şimdilik nispeten dar kapsamlı vur-kaç eylemleriyle yetinirken, sıkıyönetim dışındaki kalan ve özellikle mezhep ayrılığı

ların belirgin olduğu iç bölgelerde yeni kitlesel katliamlar tezgahlanmaya çalışıyorlar. Bir süre önce Hatay'da, geçtiğimiz günlerde de Amasya'nın Gümüşhacıköy ve Taşova ilçelerinde düzenledikleri ve Cumhuriyet Savcısı'nı öldürmeye kadar vardıkları eylemler bunu gösteriyor.

A. İpekçi'yi öldürmekle faşistler amaçları açık seçik ilan olmaktadır. Artık faşist kurşunların hedefi yalnızca ileriler, devrimciler değildir. A. İpekçi gibi tekelci kapitalist düzenin en kararlı savunucusu burjuva liberalleri bile faşist kurşunlara hedef olabilmektedir.

Bir gazeteci olmanın ötesinde, iş ve dış politik çevrelerde çok etkin bir kişiliğe sahip olan A. İpekçi gibi bir yazarın seçilmesi hiçbir suretle tesadüf olamaz. Faşistler bu cinayette

1978'in devrettiği: EKONOMİK ÇÖKÜNTÜ VE

Baştarafı 1. Sayfada

yükselince, yapılan devalüasyon enflasyonu daha çok körüklemekten başka işe yaramadı. Hayat pahalılığı daha çok arttı.

Hükümet döviz gelirini arttırmak için ihracatı arttırmayı denedi. Sosyalist ülkelerle ve üçüncü dünya ülkeleriyle geliştirilen ticari ilişkiler sonucunda ihracat gelirleri yüzde 28 oranında arttı. Ama ihracat gelirleri toplam ithalatın ancak yüzde 46'sını karşılayacak düzeye çıkartılabildi. Sonuç olarak dış ticaret açığı 1978 yılında da kapatılamadı.

Hükümet "taze para" bulabilmek için çalmadık kapı bırakmıyor. Önce IMF'nin kapısı çalındı ve Mart ayında alanamaya varıldı. Ama hala kredi muhtulukları açılmamıştı. Bunun üzerine NATO-AET ve OECD ne görüşmeye başladı. Uluslararası bankalar IMF'nin ağızına bakıyor, IMF ise her defasında yeni reçeteler getiriyor ve işi yokuşa sürüyor.

1979 yılında hükümetin döviz darboğazında nispeten daha iyi bir noktaya geldiği söylenebilir. Dört emperyalist devletin Guadeloupe ve Bona toplanlarından aldıkları karara göre bu yıl içinde Türkiye'ye de acil yardım yapılması bekleniyor. Ancak yeni kredi olanaklarının açılmasıyla, iş ödemelerdeki dengensizlik uzun vadede ortadan kalkmış olmayacak. Ertelenen borçlar ve yeni alınan krediler 3-5 yıl sonra tekrar ödenmek zorunda. 3-5 yıl sonra alacaklar tekrar kapağı dayanaçlar. Emperyalizmin yapacağı mli yardımlarla hükümet belki birkaç yıl daha zevahki kurtarabilir. Ama ondan sonra ne olacak? Tekeli sermayenin sözcükleri bile ekonominin uzun süreli tr çöküntüsüne girmekle olduğunu kabul ediyorlar.

Ecevit hükümeti, bütün olanakları tekelci burjuvayı bunalımdan kurtarmak için seferber ediyor. İş olanaklarından azami ölçüde yararlanabilmek için dea şimdiden önümüzdeki beş yıl için 10 milyar dolarlık borçlar almaya öngörüyor. Dış borçların yanında yabancı sermaye yatırımlarının da artmasını planlıyor. Hazırlanan beş yıllık plana göre 1983'e kadar özel yabancı sermaye girişi eskiye kıyasla büyük bir artış görülecek ve 40 milyonluk yatırım yapan emperyalist sermayenin 80 milyonluk bir kar transferi yapacağı hesaplanıyor. Hükümet yurt içindeki olanaklarını da tekelci burjuvazi için azami ölçülerde kullanıyor. İç talebi kısmal

amacıyla ücretleri donduruyor, vergileri ise yükseltiyor. Yapılan hesaplara göre 1977'de gerçek işçi ücretleri yüzde 7 oranında düşmüştü. 1978 yılının ilk sekiz ayında ise gerçek ücretlerde yüzde 12'lik bir düşüş görüldü. Hayat pahalılığı Cumhuriyet tarihinden en yüksek düzeye çıktı, bir yılda yüzde 70'i buldu. 1979 yılında bu rakamlarda herhangi bir düşme umudu gözükmiyordu.

Buna karşın faturası en başta emekçilere ödetilmek isteniyor. Ama tekelciler yararına yapılan ekonomik uygulamaların ceremesini çeken sadece onlar değil. Tekelci burjuvazi kendi dışındaki diğer mülk sahibi kesimlere de yükleniyor. Ekonomik bunalım zaten son yıllarda birçok küçük işletmeyi iflasın eşiğine getirmişti. Son olarak getirilmek istenen yeni vergi yasasıyla orta ve küçük burjuvazinin vergi yükü artırılarak, tekeller yararına bu kesimlerden yeni kaynak transferleri gerçekleştirilmeye çalışılıyor.

1979 yılı, tekellerin ekonomik hayattaki etkinliklerinin güçlendiği, buna karşılık artan enflasyonun, pahalılığın ve işsizliğin emekçilere hayatı zindan etmeye devam edeceği bir yıl olacak. Tabii ki, sınıf çelişkileri de bu ölçüde şiddetlenecek.

1979 Türkiye için son derece kritik ve önemli bir yıl olacaktır" diyor Vehbi Koç. Tekelci burjuvazinin bu güzide temsilcisi yeni yıl hakkındaki kuşkularını da şöyle dile getiriyor: "En büyük endişem çok büyük emeklerle kurulmuş olan ve 30 yıldır ayakta durmasına büyük gayretler sarfeden demokrasimizin yara almasıdır" TUSİAD da önümüzdeki yılları değerlendirirken bu yıllar "geçmiş yıllara benzer biçimde rahat bir ekonomik düzen vaad etmeyecektir. Tersine disiplin gereklidir" diyor ve ekliyor: "Ancak böyle bir disiplin Türkiye ekonomisine varlığını sürdürebilme şansı verecektir." Elbette ki, onların istedikleri işçi sınıfı ile birlikte, tekelci burjuvazi dışında kalan diğer tüm toplum kesimlerini de içine alacak bir "disiplin" dir. 1979 yılında sıkıyönetimle taktiye edilmiş mevcut burjuva demokrasi onların "disiplin" özeleme cevap verebilecek midir? Yoksa açık diktatörlük biçimlerine mi başvurmak isteyeceklerdir? Bunu tayin edecek olan sadece tekelcilerin tercihleri değil aynı zamanda emekçi halk güçlerinin mücadelesi olacaktır.

Boran'ın Konuşması ve TSİP Kongresinde Birlik Sorunu ..

Hayat inatçıdır. Süreçler özel niyetlere göre değil bazı nesnel kuralara göre gelişirler. Bu gelişme sırasında ya özel niyetler değişmek zorundadır ya da o özel niyetlerin sahipleri ortaklık silinip giderler. "Türkiye işçi sınıfı siyasi hareketinin birliği" sorunu da böylesine inatçı bir sorundur. Bilimsel sosyalist hareketin dağınıklığı kendisini kafa kafa vura vura kabul ettiriyor.

Bugünkü Türkiye sosyalist hareketinin önünde birden fazla sorun var. Devrimci işçi sınıfı, koşullara göre ayarlanabilen icaazetli bir "mücadele" yürütmeye mecbur olmayıp, bilimsel sosyalist mücadeleyi her hal ve şart altında sürdürecektir bir örgütsel yapının önderliğine kavuşmasının sancıları içinde. En temel ideolojik konular bile siyasi çizgilerin çoğu tarafından yeterince kapsamlılandırılıp açılmış değil, bu yüzden sosyalistler arası tartışmaları belli seviyeleri tutturması zor oluyor. İşçi sınıfı enternasyonalizmi üzerine, bilimsel sosyalistlik konusunda en iddialı olanlarda bile çeşitli yanlışlar gözlenebiliyor. Bütün bunlara ek olarak bilimsel sosyalist kadrolar çeşitli örgütlenmelerde dağılmış durumdadır. Aşında baştaki sorunların çözümü ile birlik sorunun çözümü birbirine bağlı gelişebilecek süreçler. Bilimsel sosyalist kadroların tek bir çatı altında derlenip toplanması, hareketin tek bir merkez tarafından yönlendirilebilmesi tabii diğer sorunların çözümüne büyük katkıda bulunacak. Ancak birincilerde belli yerlere ulaşmadan da birlik konusunda kalıcı ve gerçekçi çözüme varmak mümkün değil. Bu yüzden birlik yadsınmaz bir gerekliliktir ama özel niyetlerle sağlanabilecek bir şey değildir. Biz bu yüzden "bilimsel sosyalist hareketin tüm gereklilerini ne kadar iyi yerine getirebiliriz, bu mücadelenin niteliğini yükseltilebiliriz ne kadar fazla caba harcarsan, birliğin oluşmasına da o denli katkıda bulunmuş olursun" diyoruz. Ne önümüzdeki görevleri bilimiz bir "birlik sorunu"na erteleyen pasifizim; ne de kendini dev aynasında görmekten ileri gelen birlik sorununun inkarcılığı, tekbençilik bizim politikamız olmamıştı hiçbir zaman.

Birlik şiarını ilk yükselttiğimiz zaman kimseden hemen cevap gelemeyeceğini, gerçeklere kafasını vurmadağık kimsenin bu sorunun çözümünü konusunda olumlu çabaları grışmeyeceğini iyi biliyorduk. Ama şunu da biliyorduk ki nesneler her zaman özenlerden daha inatçı olmuştur ve eğer birlik nesnel bir ihtiyaç ise ki biz öyle görüyorduk kendisini en inatçı özenlere bile kabul ettirecektir.

Şunu da iyi biliyoruz ki birlik sorunu "keşfedilecek" bir şey değildir. "Aman başkaları da su birliğin ne kadar gerekli olduğunu bir görseler her şey ne kadar iyi olur" diye sızlanmaların sızlanmaları hiç bir şeyi çözmez, çözemez de. Nitekim bugün hayatın dayatmasıyla çeşitli sosyalist çizgiler bu sorunu "keşfetmek" zorunda kalmışlardır. Tavırlarında değışle bile yayımlarında bunu gözlemek mümkündür. Ama bu bir yere götürmüyor. Çünkü onlar birliğin ne olduğu konusunda ilkel bir yaklaşım edimekten çok uzaklar; tecrübeleri sonucunda iddiaları ile mütenasip işler yapamadıklarının farkına vardıkları için

GÜNEY DOĞU ASYA'DA SOSYALİZMİN YENİ ZAFERİ

Kamboçya'daki gerici Pol Pot diktatörlüğü Ocak ayı içinde devrildi. Dünyanın bu uzak köşesinde, yıllardır emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadelenin en kahramanca örneklerini veren Güney Doğu Asya halkları bu örneklere bir yenisini daha eklediler. Onları yürekten selamlıyoruz.

Güney Doğu Asya'daki mücadele, ta geçen yüzyıla dayanıyor. Bu bölgenin 1859-83 yılları arasında Fransız emperyalizmence işgaline karşı başlatılan mücadele o zamandan bugüne dek sürüyor. Bundan 48 yıl önce Şubat 1930'da kurulan Çinlindi Komünist Partisi ile birlikte bu mücadele yeni nitel boyutlar kazanmış ve uluslararası barış, özgürlük ve sosyalizm güçleri ile dayanışma halinde tüm Güney Doğu Asya emekçilerini saldırgan karşı seferber eden bir odak haline gelmişti. Saldırgan başta Fransız emperyalizmi idi; 1950'lerle birlikte ABD emperyalizmi devreye girmeye başladı. 1960'lara gelindiğinde artık Fransızlar iyice devreden çıkmış, ABD emperyalizmi tüm dünyada olduğu gibi Vietnam ve Çinlindi halkının önündeki başdüşman haline gelmişti. ABD emperyalizminin bütün çabaları, en acımasız, kan dökücü saldırılar, modern teknolojiyi son buluşlarını kullanarak giriştiği insanlık dışı kitle katliamları Çinlindi halklarının mücadelesini durduramadı ve bu bölgede birer birer emperyalizm yanısır kukla diktatörler yıkıldılar, emperyalist saldırganlar ülkelerine gönderildiler.

1970'lerin ikinci yarısından itibaren Güney Doğu Asya'da yeni bir süreç girilmişti. Emperyalizm kovulmuştu. Şimdi artık devrimin konuları pekiştirilecek; sosyalist alt ve üst yapı kurumları kurulup geliştirilecekti.

Emperyalizm ise çeşitli bozguncu faaliyetlerle bu süreci elinden geldiğince engellemeye, kapıdan kovulduğu yere bacadan gizlice girmeye çalışıyordu. Bu konuda da onun en büyük destekçisi, anti-sosyalist konumunu iyice derinleştirmekte olan Pekin Maoçu kılığıydı. Emperyalizm ve Maoçuluk Güney Doğu Asya'da ilerlemenin karşısında bir cephe oluşturdular. Emperyalizmin maddi manevi desteğini alan Pekin gerici bir

SÖYLENENLER, SÖYLENMEK İSTENENLER VE GERÇEKLER

sağlam ve doğru düşüncelere sahip olmadan ve esas olarak bu kendilerinden başkalarının da bulunduğunu hayatın dayatmasıyla farketmek zorunda kalıyorlar. Bunun sonucunda da, "derleniş" lerle veya ilkedden yoksun birleşmelerle, sosyalist siyasi hareketin birliğe ulaşacağı yolunda kaba bir yaklaşıma varıyorlar. Bu bizim birkaç yıl önce yaşadığımız, faydacı bir yaklaşımdır. Bir aray deyince söz konusu olan sadece kişilerin veya hut örgütlerin bir araya gelip birleşmeleri değildir sadece bu değildir. Böyle birleşmeler olabilir, olmuştur da. Biz birlik deyince sadece birleşmeleri değil, aynı zamanda da daha önemli, bilimsel sosyalist örgüt mücadelenin gerek nicelik gerekse nitelik olarak bir üst düzeyde yeniden tesisini anlıyoruz. Bu yüzden çabalarımız esas olarak bilimsel sosyalist örgüt mücadelayı yerleştirmek ve geliştirmek üzerine yoğunlaşıyor. Bu mücadelenin kendi öz sorunları üzerinde mücadelenin -kı o her şeydir- hayatiyetini gözetmeden yapılan veya tasarlanan birliktelikler oportünist manevralar olmaktan öteye bir anlam taşımazlar.

Bunları böylece kaydettikten sonra tasfiyeci "TSİP Kongresi"nin ana gündem maddesini oluşturan "sosyalist birlik konuşmaları"nın değerlendirilmesine geçelim.

"Türkiye Sosyalist İşçi Partisi 2. Kongresi" eğer TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın konuk olarak yaptığı konuşma da olmasaydı, tasfiyeciliğin ideolojik ve politik iflasının sergilendiği bir "toplantı" olmaktan öteye bir ilginçlik taşımayacaktı. TİP Genel Başkanını alışımsı, standart bir konuk konuşması yerine "özel amaçlı" bir konuşma yapması ve bazı çağrılarda bulunması "kongre"yi ilgi çekici bir hale getirdi.

Konuşmasında, "teorik olarak bir toplumda işçi sınıfının ancak bir tek partisi olabilir... (ama) pratikte, verili bir ülkede işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olma iddiasında birden fazla parti ortaya çıkabilir" diyen Behice Boran, "İşçi sınıfının politik hareketinin teklesmesi veya birliği" diye bir sorun olduğunu kabul ediyor; nesnel gelişimin bu sorunun çözümü yolunda olduğunu, ancak bilimsel sosyalistlerin bu çözüm sürecini iradi müdahalelerle hızlandırılması gerektiğini belirtiyordu. Bu "iradi müdahaleler", TİP Genel Başkanına göre şu yönde olmalıdır:

"Sorun, işçi sınıfının politik hareketini ilk olarak, veya yeni baştan oluşturmak değil, geçmişten süzülüp gelen hareketi toparlayıp daha da güçlendirmek, hızlandırmaktır..

"İşçi sınıfının politik hareketinin teklesmesi veya birliği sorunu her şeyden önce bilimsel bir tespit, ve o tespiti fikir namusu ve açık yüreklilikle kabul etmek, o tespit üzerinde anlaşmak, birleşmektir". Boran konuşmasını "birliğin mutlaka gerçekleşeceğine olan inancı" belirterek bitiriyor.

"...İşçi sınıfının politik hareketi, içinde bulunduğumuz zaman noktasında bölünmüş gözükse de, özünde teklesmenin, sınıfın birliğin güçlü tohumlarını taşıyor, geliştiriyor. Türkiye İşçi Partisi... diyalog kurabilmenin, koşulları oluşunca birliği

gerçekleştirilebilmenin yollarını açık tutmuştur. Bu birliğin ergeç gerçekleşeceğine inançtır." (Yürüyüş, Sayı:194)

TİP Genel Başkanının böyle bir konuşma yapmasının, TİP'in gerçekten birliği bir görüş açısı benimsemiş olduğu şeklinde yorumlanması yanlış olur. Hayatın gerçekliği, Türkiye'de sosyalizm adına "tek" partinin TİP olmadığını, tersine sosyal pratik içinde kendilerinden çok daha önde giden başka sosyalist örgütlenmelerin de var olduğunu kanıtlamıştır. Bugün geldikleri noktada birlik sorununun varlığını kabul etmek zorunda kalmışlardır. Sorunu nasıl kavradıklarını açık olarak belirtmiş olmalarına rağmen böyle anlaşıyor ki, esas olarak TİP'in diğerleri arasından sıyrılıp "teklererek" birliğin platformu haline geleceğini savunmaktadırlar. Eğer olursa "birleşmeler" bu "teklesmiş" platform üzerinde ve bu platformun ilkesel temellerinde gerçekleşecektir. TİP "teklesmektedir" ve ilthaklarla bu "teklesme" süreci hızlanacaktır. Yani TİP, birliğin gerçekleşmesi için kendisinin "teklesmesinin", yani sıra ikinci bir unsur olarak "birleşmeyi" de kabul etmedikler, ilthak anlamında kabul etmedikler. Gene de herşeyye rağmen, "almışsız bilimsel sosyalist hareket" olma iddiasından Genel Başkanlarının sözlerinden anlaşıldığı kadaryla vazgeçmiş görünmek zorunda kalmaları TİP hesabına anlamlı bir gelişmedir. Bunun ötesinde Boran'ın, esas olarak, tasfiyeciliğin varmış olduğu acıklı sondan kendi partisi için yarar sağlamayı düşündüğü anlaşılmaktadır.

Yukarıda bir bölümünü "Yürüyüş" ten aktardığımız konuşmasında Boran TSİP içindeki "dürüst, özverili ve yetenekli insanlar"a "birlik" çağrısında bulunuyor.

TSİP yöneticilerinin "dürüstlük" açısından sıralamalarını yapmak biraz zor ama, B. Boran'ın konuşmasının daha çok kimlere yönelik olduğu cevabi konuşmalardan bir ölçüde anlaşılabilir.

Örneğin Y. Yusufoglu, konuşmasında B. Boran'ın önerisin-e hiç değinmiyor bile. "İdeolojisi hiçbir zaman pazarlık konusu yapmayacaklarını" birkaç kez tekrarlamamın dışında, "asıl birlik politikası"nın "Türkiye ve dünya işçi sınıfının ulusal ve uluslararası birliği temeli üzerinde yükselcek bir birliği savunmak" olduğunu belirtiyor. TSİP Genel Sekreteri'nin satır aralarında ima yoluyla göstermek istediği asıl birlik platformunun neresi olduğunu anlamak pek zor değil. Bu yüzden Y. Yusufoglu, Boran'ın çağrısı üzerinde durmak gereğini bile duymuyor.

T. Ağaoglu ve A. Kaçmaz ise konuşmalarında ortak bir noktayı özellikle vurguluyorlar. Buna göre birlik iki yoldan da gerçekleştirilebilir; içlerinden birinin hareketi alıp götürmesi yoluyla, ya da birleşmeler yoluyla... TSİP, hareketi alıp götürceğine inanıyormuş ama, bu yol "sancılı" ve "zor" gerçekleştirilecek bir yoldur. Oysa birleşme yoluyla birliğin sağlanması daha "sancısız", "kolay" ve "çabuk" gerçekleşmiştir. Bu yüzden birleşme yolu tercih edilmelidir.

İşte, eski mekanik, kaba ve faydacı "derleniş" anlayışının yeni tezahürü? İşçi sınıfının politik birliği her şeyden önce bilimsel

bir ilkedir. Asıl olan ideolojik birlik ise "çabukluk" "kolaylık" veya "sancısızlık" bu sorunda bilimsel bir ölçüt olma değeri taşımaz. Yok eğer asıl olan bir an evvel güçleri bir noktada yana yana toplamak ve "kolay", "çabuk", ve "sancısız" yoldan "birleşmek" olursa, siz ne kadar "ideolojik yakınlık da önemlidir" kaydını koyarsanız koyun ideolojik benzerliğin ve yakınlığın yorumlanması kafanızda zaman içinde değiştiğine göre bu anlayışla "derleniş" mantığını tekrarlamaktan başta birşey yapamazsınız. Evet Türkiye proletaryası siyasi birliğini oluşturuncaya kadar daha çok "sancılar" çekecektir. Çekilen sancıların temelinde işçi sınıfının iktidar mücadelesini yürütebilecek bir örgütün inşası yatmaktadır. Böyle bir yapının en temel karakteri ise likidatörler ne kadar kulak ardı etmeye çalışsalar da bellidir. İşçi sınıfı sosyalistlerinin en hayati ve somut ödevi, bilimsel sosyalist mücadelenin tüm gereklerini en iyi şekilde yerine getirmeye çalışmak ve bu mücadelenin araçlarını geliştirip güçlendirmektir. Burnunun dibindeki bu hayati sorunları görmekten gelecek en güzel ve somut görevleri "mutasavver" birleşmelerin sonrasında erteleyenler, Sağlam ideolojik birliktin yoksun sahte birlikler ile işçi sınıfını oyalamaya kalkınlar, bu suni birliktelikleri ileride kaçınılmaz olarak dağıldığı vakit işi sınıfının "sancılarına" son vereceğini derken onun başına en büyük belaları sarmış olacaktırlar. Eğer kısa yoldan birleşmelerle birliğin sağlanması likidatörlerin dediği gibi bugünden mümkün olsa ama bu yapılmıyaydı, halkımızın, bunca "sancılar" çekmesinin sorumlusu olan ne kadar sosyalist varsa -kendileri de dahil- bilinci "hainler" olurlardı.

Kaçmaz tarafından "ayakta alkışlanacak bir metin" diye nitelenen konuşmasında T. Ağaoglu ".... birleşilen ana ideolojik eksen üzerinde fiilen bir araya gelmek ve bu temel üzerinde tek bir örgütsel çatı altında güçleri birleştirmek bir ihtiyaçtır ve zorunlu bir ihtiyaçtır." diyor.

A. Kaçmaz ise, "özlü ve somut" olarak tanımladığı kendi konuşmasında, önce "birlik çerçevesi içinde gördüğü çizgileri" değerlendirmekle işe başlıyor. İlk "TSİP'i maocularla aynı kaba koyarmış gibi görünün" doğulu sosyalistlere çatıyor, onları "milliyetçilik"le suçluyor. Daha sonra "Türkiye'de legal siyasi mücadelayı hiç mertebesine indiren" TKP'ye kızıyor. Üçüncüsü, yani TİP hakkında da T. Ağaoglu'nun açıklamalarını hareketle överken, Y. Yusufoglu'nun konuşmasını "biz ideolojisi hiçbir zaman pazarlık konusu yapmayız, dedi" diyerek özetleyi veriyor.

A. Kaçmaz TİP Genel Başkanı'nun konuşmasına değinirken, "benim zaten belli bir partim var. Benim zaten ideolojik bir hattım var. Programında somutlanıyor. Ben bunları tespit etmişim. Bundan asla taviz vermem" demenin "partiye kapatın bize gelin" demekten başka bir anlama gelemeyeceğini belirtiyor.

"Biz birleşmelerin uygun görüyoruz. Birleşmelerin daha çabuk mesleği halledeceğine inanıyoruz." diye devam eden TSİP Genel Başkanı'nın "partiye kapatıp gitmek" şeklinde yorumlanabilecek bir "birleşme" fikrine pek yakınlık duymadığı, kendileri açısından daha "rasyonel" başka bir formülasyon geliştirmeye çalıştığı anlaşılıyor. Likidatörlere göre bu işin "rasyonelliği" ideolojik "taviz"lere göre ortaya çıkacaktır. Ama TİP ile TSİP

arasındaki ilişkiler bir kere bu raya girdikten sonra, -A. Kaçmaz'ın bir zamanlar kullandığı kendi ifadesiyle- "programdaki hangi noktaların pazarlık konusu" edilip edilmeyeceği, hangi hususlardan "taviz" verilip verilmeyeceği hiç belli olmaz. Çünkü birlik sorunu bir defa "pazarlık" yoluyla "birleşme"ye indirgenmeye görsün; artık ondan sonra ideolojik "koz"ların da hiçbir bilimsel kıymeti kalmaz.

Tasfiyeci TSİP yöneticilerinin, Boran'ın birleşme çağrısı karşısında ortak bir görüşe varıp varamayacaklarını, varılarsa bu görüşün ne olacağını kestirmek güç. Ancak bizim bu önyargısız herkesin görebileceği bir gerçek var ki, TİP ile birleşmek bugün tasfiyecilik için bir çıkış yolu olabilir. Aksi halde likidasyonizm kendi günahları altında daha da ezilmeye mahkum.

T. Ağaoglu, "Genel Başkanın ayakta alkışladığı" konuşmasında şöyle diyor: "İşçi sınıfının biliminin işçi sınıfının kitlesine götürme, işçi sınıfı siyasetinin tüm emekçilere yol göstermesi sağlama, işçi sınıfının örgütlenme ilkelerini hayata geçirme ve böylelikle ülkede yükselen sınıf mücadelesini yönlendirerek emperyalizme ve yerli tekelci burjuvaziye karşı demokratik halk iktidarı hedefini gösterme misyonunu yüklenmeksizın muttasil bir birlikten söz etmek, bizleri siyasi iktidar mücadelesi veren bir parti olarak yerine, bu mücadeleyi sürekli erteleyen mızımız entellektüeller çerçevesine çevirirdi."

Nitekim öyle olmadı mı? Ufacık bir örnek olsun diye söylüyoruz: Tasfiyeci "Kitle"nin sıkıyönetimten sonra dağıtımı yapılan ilk sayısında, sıkıyönetim şartlarının işçi sınıfı ve emekçilerin önüne koyduğu yeni görevlere değgin en ufak bir satır bulmak mümkün değil. Zaten sıkıyönetim konusunda da sadece bir sayfanın sağ alt köşesinde "78 yılın olayları" başlığı altında sıradan bir haber olarak deniliyor. "Mızımız entellektüeller"i sıkıyönetim falan ilgilendirmiyor artık herhalde. Buna karşılık gazetesinin her yanı "birleşme" fikrine dayalı "sosyalist birlik" yazılarıyla donatılmış.

Sosyalist hareketin dağınıklık ve bölünmüşlükten kurtulup birliğe kavuşmasının bugün gündemimizde yer alan önemli bir görev olduğu kuşku götürmez bir gerçektir. Ama bu gerçek, tasfiyecilerin işi sınıfının öündeki bütün diğer acil sorunlara gözlerini kapayıp sihirli bir tılsım gibi "birlik" bekleysilerini mazur göstermez. Gerçi tasfiyeciliğin "mızımız entellektüel"likten kurtulup somut olarak aktif mücadale içine girmesi de umulmaz; çünkü Godot'yu bekler gibi "birlik" beklemek tasfiyeci sefleri birleştiren tek noktadır. Bunun dışında bir yıldız hiçbir ortak iş gerçekleştirimşlerdir, gerçekleştiremeyeceklerdir de. Kadrolarını ve ideolojik-politik özünü boşaltarak hakim oldukları yasal örgütün tepesinde, işledikleri günahların birbiriye yaklaştığı bu insanların tek çıkış yolu, vakit geçirmeden bir siyasi çizgiyi ilthakları. Çünkü ne kadar geç "teslim olurlarsa" o kadar çok şeyden vazgeçmek zorunda kalacaklardır. Çok ümit var oldukları "ilerleme"den tatmin edici bir davet alamadıkları görüldüğü; bakalım TİP'in çağrısının tatminkar olup olmadığı konusunda birleşebilecekler mi?

KEYK 30 YAŞINDA

Sosyalizm, sınıfsız toplumun ön aşamasıdır. Devrimi gerçekleştirecek sömürücü sınıfları ebediyen iktidardan etmiş olan işçi sınıfı ve emekçi halk, sosyalist devlet ile, yani tarihte ilk defa kendilerinin olan bir devlet ile sınıfsız toplumun maddi ve manevi ön şartlarını yaratma işine girişirler.

Bu maddi ve manevi ön şartların yaratılması o kadar kolay bir süreç değildir. Özellikle, Leninist emperyalizm teorisinin Çarlık Rusya'sında kanıtlanmasıyla ortaya çıkan "tek ülkede sosyalizm" olgu ve dünya sosyalizminin toptan bir devrimle değil de emperyalizmin yavaş hallerinde gerçekleştirilecek münferit devrimlerle kurulacağı gerçeği, belli bir geçiş süreci boyunca dünya üzerinde iki sistemin, kapitalist sistem ile sosyalist sistemin bir arada bulunacağını öngörüyordu. Lenin'in 1917'lerden işaret ettiği bu süreç aradan geçen zaman içinde gerçekten onun öngördüğü şekilde gelişti. "Tek ülkede sosyalizmin" giderek başka ülkelere de yayılmış, yeni yeni ülkeler işçi sınıflarının Sovyet işçi sınıfının 1917 Ekiminde yaptığı işi kendi ülkelerinde tekrarlaması sonucunda ortaya bir dünya sosyalist sistemi çıktı.

Kapitalist sistemle sosyalist sistemin bir arada bulunma durumu, sosyalist ülkelere sınıfsız toplumun inşa sürecini daha da karmaşıklştırıyor. Sosyalist ülkeler bu konuda baştan beri "barış içinde bir arada yaşama" ilkesini savunmuşlardır. Çünkü onlar gelecekte emindiler; zaman içinde kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecinin tüm dünyada tamamlanacağını ve bunun kapitalist ülkelerin her birinin kendi işçi sınıfları tarafından gerçekleştirileceğine inanıyorlardı. Bu süreç içinde, sosyalist ülkeler, toplumsal devrim mücadelesinin gelişmesi için en elverişli uluslararası şartları yaratmayı gözetiyorlardı; bu da barış içinde bir arada yaşama şartları idi. Ancak emperyalizm geçen hergün biraz daha köşeye sıkıştığını sezdği için giderek daha saldırgan konumlar alabiliyor ve dışlerini göstermek için fırsat kolluyor. Bu olgu yüzünden, sosyalist ülkeler bir yandan barış içinde bir arada yaşama ilkelerini savunurlarken, öte yandan bu ülkelerin yürürlükte kalması için emperyalizmi caydırıcı güç olarak kendi askeri varlıklarını.

da geliştirmek zorunda kalıyorlar. Bu da onların kendi halklarının refahının daha da arttırılması için kullanabilecekleri bazı değerli kaynakları tüm insanlığın yararına bir görev olarak savunmaya ayırmalarını zorunlu kılıyor. Bu kaçınılmaz olarak sınıfsız toplumun kuruluşunu yavaşlatıyor. Ama herşeyye rağmen sınıfsız topluma giden süreç ilerlemeye devam ediyor.

Sosyalist ekonomilerin nesnel gelişim süreçleri onların birliği için gerekli şartları da yaratıyor. Sosyalist uluslararasıında, burjuva ulusal düşmanlıklara benzer düşmanlaşmalar olmadığı için tüm kaynakların planlı bir şekilde bütün sosyalist topluluğun çıkarına kullanılabilmesi sağlanıyor. 25 Ocak'ta 30. Kuruluş yıldönümü kutlanan KEYK'in (Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi) 30 yılda geldiği yer sosyalist uluslararası ekonomik birliği ve yardımlaşmanın ne denli parlak sonuçlar verdiğine işaret ediyor.

KEYK'in tam üyelerini SSCB, Bulgaristan, Romanya, Polonya, Çekoslovakya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Macaristan, Vietnam, Küba, Moğolistan oluşturuyor. KEYK'in ayrıca Yugoslavya, Irak, Finlandiya, Meksika ile özel anlaşmalar dahilinde sürdürdüğü ilişkileri var. Kore Demokratik Cumhuriyeti, Laos, Angola ve Etyopya ise KEYK'te gözlemci üyeler konumuna hazırlar.

Bugün dünya nüfusunun yüzde 10'unu barındıran KEYK ülkeleri, dünya sanayi üretiminin üçte birini gerçekleştirtiyor. Kuruluşundan bu yana geçen 30 yıl içinde KEYK ülkelerinin toplam sanai üretiminin 17 kat, kişi başına gerçek gelirleri 4 kat arttı. KEYK ülkelerinde işsizlik diye birşey mevcut değil; halkın yaşam ölçütleri ise sürekli ve düzenli bir yükselme gösteriyor.

KEYK bünyesinde ekonomik ilişkilerin yükselmesi hem dünya kapitalizmine karşı dünya çvrimnin öncüsü olarak dünya sosyalist sisteminin gerekli ekonomik zemini güçlendiriyor, hem de aynı zamanda, ortak ekonomik faaliyet sosyalist uluslararası maddi ve manevi entegrasyonu geliştirdiği için, sınıfsız topluma geçiş sürecini hızlandırıyor.

Ömür boyu hapis cezaları affedilen İranlı siyasi mahkumlar cezaevinden çıktıktan sonra...

İRAN'DA MÜCADELE SÜRÜYOR

Şah'ın İran'ı terketmesi geçen sayıda belirttiğimiz gibi bir son değil, sadece bir başlangıçtır. Nitekim Şah gitti ama kavga bitmedi. Kavga emperyalizm de tüm mevzileriyle birlikte Şah Rıza gibi ülkeden sökülüp atılmaya kadar sürecek. İran halkının anti-emperyalist bilinci Şah'a karşı mücadale içinde daha da pekişti. Bu mücadale içinde İranlılar gerçek dost ve düşmanlarını birbirinden ayırdetmesini öğrendiler. Artık onları göstermelik önlemlerle susturmak değil İran'daki egemenler için.

Muhalefet hareketinin lideri Humeyni Şah'ın kaçışından sonra Fransız televizyonuna verdiği de-muşte şöyle diyor: "Nihai amacımız İran üzerindeki dış tahakkümü yok edilmesidir... Amerikan askeri üslerinin İran'da kalmaları ihtimali diye birşey yoktur." Bunlar ve bağımsızlık ve demokrasi üzerine Humeyni'nin diğer hedefleri İran işçi sınıfının şu anki acil mücadale hedefleri ile uyum arz ediyor. İran işçi sınıfının bağımsızlık ve demokrasi için acil talepleri şunlar:

- * Tüm siyasi tutuklular serbest bırakılsın.
- * Kısıtsız demokratik hak ve özgürlükler kurulsun.
- * Monarşi kaldırılsın.
- * Savak ve Şah'ın arda kalan diğer baskı kurumları dağıtılsın.

- * Ülke zenginliğini çalanlar cezalandırılsın.
- * Bağımsız, bağılantısız bir dış siyaset izlensin.

İran halkı bu talepler için mücadaleyi sürdürüyor. Şahpur Bahtiyar hükümetinin yüzü çabuk açığa çıktı. Yine sokaklarda kitlesel katliamlar sürdürülüyor, göstericilerin üzerine ateş açılıyor, çeşitli provokasyonlar tezgâhlaniyor. ABD generaleri, CIA uzmanları Tahran'a akın etmişler, halkın bağımsızlık demokrasi mücadelesinin önüne nasıl geçileceği konusunda İran egemenleri ile birlikte planlar hazırlıyorlar. Şimdi muhalefet hareketini bölme, onu yolumdan sapıtmaya, böylece güçsüzleştirdikten sonra ezme çalışıyorlar. Ama başarılı olamıyorlar. Halk güçleri bütün provokasyonlara rağmen birliğin koruyor.

Askeri darbe söylentileri yayılıyor. Yeni bir Şili tezgâhlamaya çalışılıyor. Ama askeri bir cuntanın bir şeyi çözemeyeceği muhakak. İran halkı artık korku duvarını aştı. Onun mücadlesini artık en kanlı katliamlar bile engelleyemez. Üstelik ordunun temel direği Şah kaçıp gittikten sonra askerlerin kendi halkına karşı silah çekmeye daha ne kadar razı olabilecekleri kestirmek güç.

İran'da özgür ve demokratik bir düzen mutlaka kurulacak. Bunun ilk ışıkları ufukta gözüküyor bile.

ORTA DOĞU'DA MAOCULUK VE SİYONİZM KOLKOLA

İsrail devletinin resmi terörizmi sürüyor. Ocak ayı içinde Beyrut'ta Filistin Kurtuluş Örgütü'nün yöneticilerinden, Yaser Arafat'ın güvenlik subayı Ebu Hasan ve dört muhafızı otomobillerine İsrail gizli polisi tarafından konulan bomba ile öldürüldüler. Patlamada yoldan geçen üç kişi de hayatını kaybetti.

Bunu takiben İsrail hava kuvvetleri Güney Lübnan'a giriş-tikleri bir sürpriz saldırı ile buradaki sivil yerleşim merkezlerini bombaladılar; bir çok Filistinlinin ölümüne ve yaralanmasına sebep oldular.

Siyonizm Orta Doğu'da yıllardır böyle bir saldırgan politika yürütebilmeye cüretini en başta ABD emperyalizminin desteğinden buluyor. ABD yıllardır İsrail'in kayıtsız şartsız arkasında. Onu bu bölgede ilerici gelişimlerin karşısında bir set, bir jandarma karakolu olarak görüyor. Ve bu yüzden gerici siyonist saldırganlığa her türlü desteği sağlıyor.

Siyonist gericiğin destekçileri arasında son günlerde yeni bir cehre katıldı: Pekin Maoçu yöneticileri ABD emperyalizmi ile işbirliklerini geliştirdikçe, dış siyasetlerinde gerici yüzlerini açığa vurmaktan artık

Ozgür Filistin davasının zafere ulaşmasını hiçbir güç engelleyemeyecek

hiç çekinmez oldular. ÇHC Başbakanının geçen aylarda Zürih'te İsrail Savunma Bakanı ile gizli bir görüşme yaptığını yazıyordu Fransız Le Monde gazetesi. Bu görüşmenin sonuçları belli olmaya başladı. ÇHC İsrail devletini tanıdığını ve onunla diplomatik ilişkiler tesis edeceğini açıkladı. Bilindiği gibi Pekin Orta Doğu halkları için bir ihanet belgesi olan Camp David anlaşmasını da candan desteklemişti.

Pekin'in desteği siyonist gericiliği kurtarmaz. Bu olay Orta Doğu halklarının gerçek dost ve düşmanlarını daha iyi tanımları için bir vesile oldu.

İNGİLTERE

İngiltere'deki grev dalgası sü-cak olan Yüce Sovyet seçimlerine hazırlanıyor. Şu sırada aday gösterme işlemleri sürüyor. Sovyet emperyalizminin bunalmışın ceremesini işçi sınıfının sırtına yüklemek istiyordu. Ancak işçiler buna razı olmadılar; İşçi Partisi milletvekillerinin kontrolindeki sendikalar bile tabandaki hoşnutsuzluktan kendilerini de silip atacağı korkusuyla ücret kısıtlamalarına karşı mücadaleye girmek zorunda kaldılar. Kamyon sürücüler hâlâ greve. Dunlop lastik fabrikaları kapandı. Imperial Kimya Sanayi aynı duruma karşı karşıya. Demiryolu işçilerinin ihtar grevi hayatı felce uğrattı. Maden ve çelik sanayinde de grevler başlıyor. Gözlemciler İngiliz ekonomisinin tarihini en büyük bonanlımlardan biri içinde olduğunu belirtiyorlar.

SSCB

Sovyet halkı 4 Mart'ta yapılacak olan Yüce Sovyet seçimlerine hazırlanıyor. Şu sırada aday gösterme işlemleri sürüyor. Sovyet Anayasası ve seçim kurallarmına göre her türlü kamu örgütlenmeleri, fabrika örgütleri vb. Yüce Sovyet için aday gösterilebilir. 21 yaşını geçmiş her Sovyet vatandaşı aday olabilir. Komünist Partisi, sendikalar, gençlik örgütleri fabrikalarda, başka kuruluşlarda aday saplama toplantıları yapıyorlar Sosyalist demokrasinin canlı pratikte nasıl gerçekleştirildiğini görüyor...

İŞ ve EKMEK için DAHA FAZLA ÖZGÜRLÜK!

İşçi sınıfımızın daha iyi yaşama ve çalışma koşulları elde etmek için verdiği ekonomik mücadele 1979 yılında daha zor koşullarda yürütülecek. Bu zorlukların başında, şüphesiz, içinde bulunulan olağanüstü yöntemin şartlarını getirdiği anti-demokratik kısıtlamalar geliyor. Önümüzdeki toplu sözleşmelerden işçi sendikalarının başarıyla çıkması her şeyden önce bu baskılara karşı verilecek mücadelenin başarısına bağlıdır. Çünkü, grev, direniş, gibi demokratik hakların gaspedilerek işçilerin silahsızlandırıldığı bir mücadele ortamında, patronlara daha ileri ekonomik ve demokratik talepler dayatmak o ölçüde güçleşecektir. Burjuvazinin sıkıyönetim ile elde ettiği en önemli avantajlardan birisi budur. Böylece sömürüyü rahatlıkla artırma fırsatı bulacaklarını ümit etmektedirler.

Önümüzdeki aylarda yüksek oranlı bir devalüasyon daha yapılması bekleniyor. Paranın değerinin düşürülmesiyle birlikte fiyatların da hızla yükseleceği açıktır. Devalüasyon sonucunda işçilerin cebindeki paranın satın alma gücü bir hayli azalmış olacaktır. Öte yandan hayat pahalılığı olağan artışı sürdürse bile fiyat artışları yüzde 70'in altına düşmeyeceği benzetilmektedir. Geçen yıl alınan yüksek ücretlere rağmen gerçek işçi ücretlerinin yüzde 12'den fazla bir düşüş gösterdiği de hesaba katıldığında, bu yıl imzalanacak toplu sözleşmelerin önemi bir kat daha artmaktadır. Bir işçinin ailesinin, daha iyi değil, şimdiki gibi yaşayabilmesi için dahi, ücretlerini birkaç katına çıkartılması zorunludur.

İMF'nin isteği üzerine nökuemet, yatırım harcamalarını azaltma yoluna gidiyor. Görünüşte yüksek bir kalkınma hızı tesbit edilmiştir, ama bu gerçek hayatta uygulanamayacaktır. Bu durum önümüzdeki yıllarda işsizliğin de azından şimdiki haliyle devam edeceğini gösteriyor. Türkiye zaten yüzde 20'lik bir işsizlik oranıyla 1979 yılına girdi. Bir de önümüzdeki aylarda ithalatını gerçekleştiremeyen işletmelerin kârlarını azaltmamak için işçi sayısını azaltmak isteyecekleri düşünülecek olursa, işsizliğin çok daha kötüye gideceği uyarılarına ulaşıldığı şimdiden anlaşılmalıdır. Daha şimdiden birçok patron işçileri yavaş yavaş işten atmakta veya işyerinin kapısına kilit vurmaktadır. İş bulmayan milyonlarca emekçi bir yana, şu anda iş sahibi olan yüzbinlerce işçi bile her an işten çıkartılma tehdidi altındadır. Patronlar toplu sözleşme görüşmelerini kapatma uygulamalarına daha sık başvuracaklardır.

İşsizlik ve pahalılık emekçilerin belini bükmeye devam ediyor. İşçi sınıfımız işte bu koşullarda, mevcut yaşama ve çalışma şartlarını artan hayat pahalılığından ve işsizlik tehdidinden koruyabilmek için, ekonomik mücadelesini yükseltmek zorunda. Patronlar ise olağanüstü yöntemlerle işçilerin evindeki en önemli ekonomik mücadelesi silahlarını alıyorlar. Grev ve direnişleri yasaklatıyorlar.

İşte sıkıyönetimin getirdikleri bunlardır. İşçi sınıfının kitlesi en doğal ekonomik taleplerinin karşısına bile burjuvazinin olağandışı yönetim uygulamasını görmektedir. Bu durum sıkıyönetimle birlikte başlayan yeni baskı yöntemlerine karşı verilecek demokrasi mücadelesine işçi sınıfının kitlesel katılımını sağlamak üzere elverişli bir ortam yaratıyor. En basit ekonomik haklarının karşısında bile sıkıyönetimin dikildiğini gören emekçiler, ekonomik mücadeleyi tüm halk güçlerinin demokrasi mücadelesiyle bütünleştirmesi gerektiğini daha iyi kavıyorlar.

Olağanüstü yönetimler, işçi sınıfının sendikal mücadelesine geri adım atıramayacaktır! İşçi sınıfımız iş ve ekmeğe uğruna verdiği mücadeleyi demokrasi mücadelesiyle bütünleştirmesi bilecektir!

Tekstil'de "Devrimci Birlik" i bekleyen zor görev

Geçtiğimiz ay içinde yapılan kongrelerle, DISK Tekstil Sendikasının tüm şube kongreleri tamamlanmış oldu. Gazetemizin baskıya hazırlandığı günlerde Tekstil Sendikasının bir yılı aşkın bir süredir gerçekleştirilen genel kurulunun yapılması için son hazırlıklarda tamamlanıyor. Tekstil sendikasının şube kongrelerinden en güçlü olan grup "Devrimci Birlik" oldu. Tüm engellemelere, tasfiyelere rağmen sınıf birliği Tekstil emekçilerinin tabanda gerçekleştirdiği "Devrimci Birlik", Genel Merkez kongresinden yönetim olarak çıkmanın hazırlığı içinde. Tasfiyeciliğe, uzlaşmacılığa ve her türlü grupçu akıma karşı işçi sınıfının birliğini sağlama, sınıf mücadelesinde daha ileri boyutlarda sürdürme azmi ve cabası içinde olan sınıf birliği işçiler, Tekstil emekçilerinin en geniş birliğini sağlama yolunda önemli bir adım atıyorlar. Oportünizmle ve uzlaşmacılıkla iktidara son verecek olan bu adım, yeni sendika yönetiminin gündeminde çözüm- mek üzere yepyeni sorunlarda getiriyor.

Genel Jarak Türkiye işçi sınıfının, özel olarak Tekstil emekçilerinin ekonomik-demokratik-politik mücadelesine öncülüğünde birliğinde ele alınması gereken son derece önemli ve hayati sorunları var. Bu sorunların bir kısmı namuslu ve dürüst bir sendikacılık anlayışı içinde ele alındığı takdirde çözümlenebilir, ya da çözümlen- yolunda çok önemli adımlar atılabilir. Örneğin toplu sözleşmelerde daha iyi mali ve sosyal haklara kavuşmak devrimci bir sendika yönetiminin öncülüğünde girişilecek mücadele ile mümkün olabilir. Yine patronların işyerlerindeki zorbalığına ve despotça uygulamalarına belli oranda dur demek, kazandığımız ekonomik-demokratik hakları korumak, yeni haklar elde etmek güçlü bir işçi sınıfı hareketi ve devrimci sendikalar tarafından sağlanabilir. Fakat gündemdeki sorunların büyük bir kısmını

mevcut sistem içinde çözüme kavuştur- mak her emekçinin önüne bir heyula gibi dikilen, yaşamı çekilmez hale getiren hayat pahalılığı önleminin, işsizliği ortadan kaldırmanın kapitalist sistem içinde olanağı yoktur. Ekonomik kazanımların- ın sürekliliğini sağlamak, sömürüyü, eşitsizliği ve haksızlığı ortadan kaldırmak için egemen güçlerin emperyalizme içli dışlı oluşturdıkları siyasi iktidara son vermek gerekir.

Kapitalist sömürünün ortadan kaldırıl- ması, emekçilerin için özgürlük ve mutluluk dolu bir toplumun kurulması halkın de- demokratik iktidarı ile mümkün olacaktır. Emekçi halkın örgütlü gücü halkı soyup soğana çevirenleri mülksüzleştirdiği, üre- tim araçlarının tümü üzerinde üreticiler mutlak inisiyatifte sahip olduğu zaman, sömürü de son bulacaktır. Kuşkusuz bu tür bir uygulama bir devrim sorunu- dur. Örgütlü halk güçleri siyasi iktidarı elde edip kendi organlarını kurduktan- son müddürten ortadan kalkması, işsizliğin ve pahalılığın son bulması mümkün olacaktı.

İşte devrimci sendikaların en önemli görevi işçi sınıfını ekonomik mücadele içinde militan bir ruhla eğitmek, "kendisi için sınıf" olmanın bilinciyle donanmış bir şekilde siyasi mücadeleye hazırlanmakta- dır. Bu, sınıf birliği işçilerin sendikaların her kademesinde siyasi örgütlülük düzey- lerini geliştirmeleri, fabrika, işyeri ve atölyeleri yoğun siyasi çalışma alanları haline getirmeleri ile sağlanacak bir şeydir. Demokratik ve ekonomik görevleri yerine getirmenin yanı sıra sınıf mücade- lesine gereklerini devrimci politik eksen doğrultusunda yerine getirmek ve tekstil emekçilerinin önemli ölçüde kendiliğinden- i hareketine ileri politik öz kazandırmak Devrimci Birlik grubunun önünde duran sorunların başında gelmektedir.

KATSAYI DEĞİL SENDİKA HAKKI!

Ecevit hükümeti iktidara gelirken vaatlerini oaktan unuttu. Şimdi artık harfi harfine yerli ve yabancı tekeli sermayedarların ekono- mik direktiflerini uyguluyor, onları- nın bir adım bile dışına çıkıyor.

CHP muhalefette iken memur- ların grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkının yanında olduğunu bildirir, bu yolda sözler verirdi. Ancak bu sözlerin hepsi seçim meydanlarında kaldı. Devlet Planlama Teşkilatınca hazırlanan 4. Planda yeri olmasın- rağmen, hükümet "kamu görevlile- rinin sendika" diye bir vadedi. Varlı- kını bile unuttuğu görünüyor. Bira- kını "sendika" ya onların mevcut kısıtlı demokratik örgütlenmelerine bile tahammül edemediğini, daha da kısıtlamaları istediğini her fırsatta

açığa vurmaktan çekinmiyor. Daha şimdiden MC hükümetlerinin bir- gerekleştirmeye cesaret edemedik- leri bir iş yapıldı, güvenlik görevlile- rinin ekonomik - demokratik hakla- rını savunan POL-DER kapatıldı bile. Bunu diğerleri de izleyebilir.

Demokratik haklar böyle kısıt- lanırken, kamu görevlilerinin üzerine ekonomik baskının da katmerlisi bindirilmeye çalışılıyor. Bir yılda yüzde 70 oranında hayat pahalıla- nırken; yani geçen yıl aldığımız 4.000 TL. ücret bu sene fiilen 1600 liraya düşmüş iken, hâlâ daha yapılmış istenen fedakarlıklardan, fazla ücret istememesi gerektiğinden bahsedili- yor.

Katsayı diye çıkarılan aldatma- ca ile öngörülen artışlar sanki birer

DERECE	NET FARK
1.....	714 TL
2.....	695 TL
3.....	582 TL
4.....	537 TL
5.....	504 TL
6.....	547 TL
7.....	491 TL
8.....	445 TL
9.....	415 TL
10.....	352 TL
11.....	337 TL
12.....	322 TL
13.....	326 TL
14.....	312 TL
15.....	324 TL

Katsayı 16 ya çıkınca memurların maaşları yukarıdaki tabloda gösterildiği kadar artacak. Sanki sadaka veriyorlar!

Tütün emekçilerinin sömürden kurtuluşu işçi sınıfı ile omuz omuza vermekten geçer

Yeni yılın ilk taban fiyatı tütün için açıklanacak. Belki gazetemiz elimize geçinceye kadar bu fiyatlar belli olmuştur bile.

Bu sene tütün fiyatlarını bir "Milli Tütün Komitesi" saytıyacak- mış. Tütün fiyatını kim saptarsa saptasın, bu fiyatın köylülüğün yüzünü güldürmeyeceği açıktır.

Sadece tütünde değil, diğer tarım ürünlerinde de bu sene taban fiyatları mümkün olan en düşük seviyede tutulmaya çalışılacak. Hü- kümet bunu bütçe hazırlıkları sıra- sında açık etti bile. Destekleme almaları için ayrılmış olan 50 milyar TL. ile yapılacak olan şey alım değil soygun olur ancak.

Tespit edilecek düşük taban fiyatlarıyla tütün küçük üreticilerin ürünleri çok pahasına ellerinden alınacak. Sonra da dış pazarlarda emperyalistlere ucuzuna sunulacak. Bu işten karlı çıkacak olanların birincisi uluslararası emperyalist te- keller ise ikincisi de tütün ihracatını gerçekleştiren büyük ticaret serma- yesidir. Böylece yoksul tütün emek- çisinin sırtından elde edilen sömürü emperyalistlerle yerli işbirlikçi tekel- ler arasında paylaşılmış olacak. Tabii bu arada küçük üreticilerin gittikçe artan yoksulluğunu iyiden iyiyeye istismar etme fırsatı bulan

tefeciler ve büyük toprak sahipleri de tütün emekçisini daha fazla bozacakları ve en sonunda toprağına el koyma fırsatı bulacak- lar.

Tekelci sermayenin bu seneki ilk kazığını tütün emekçileri yiyecek. Sene içinde diğer köylü kesimleri de başka taban fiyatları ile bunalmı- şları arasında kendi paylarına düşen- leri alacaklar.

Bu arada AP'nin ve diğer gericiilerin sahte muhalefetleri kim- sey aldatmasın. Halkı yıllar boyu ezenler onlar değiller miydi? Yıllarca iktidarlardı sırasında daha başka bir politikayı mı uyguladılar? İşçilerin, köylülerin kurtuluşu ne şu burjuva partisine, ne de bu burjuva partisine bağlıdır. Adalete Partisi şimdi tütün fiyatı 100 TL. olsun diyor. Hükümet köylüleri eziyor diyor. CHP'de muha- lefette iken böyle diyor. Burjuva partileri hep böyle muhalefette baş- ka, iktidarda başka konuşurlar. Muhalefette iken olmayacak vaatle- re bulunurlar; iktidara geçince hep- sini unuttur, efendileri tekeli patron- ların isteklerinin zerrece dışına çık- mazlar.

Biz, "bırakınız tekeli sermaye kendi buhranından çıkabiliyorsa kendisi çıksın" diyoruz. "Kokulu sabun, şampuan, ciklet, boyalı gazoz

fabrikalarıyla, dışa bağımlı sözde sanayileşme ile sonunda saplanmış olduğu batakkan kurtulmak için halkı zaten son deliğine dayanmış olan kemeri birer birer kırarak kırı- yoruz. İşi sınıfı ekonomik mücade- lede çok ileri mevzilere sahip. Sahip olduğu grev, toplu sözleşme, sendika haklarıyla onu bunalmış yükünü taşıyamaz, razi etmek çok güç. Egemen güçler bu hakları kısıtlama girişimlerini işçilerde ama başarı kaza- namayacaklar.

Köylülüğün ise böyle bir ekono- mik mücadele deneyimi ve örgüt- lülüğü yok. Şimdiye kadar hep burjuva partilerinin peşinden sürük- lenip gitmiş, esas kurtuluşun işçi sınıfının peşinden yürümekle gerçek- leşeceğini henüz görememiş. Hüki- met de bunu bildiği için köylülüğe karşı "vur abalya" politikası izleye- cek, onu daha da ezcek. Ama unuttukları bir şey var: İşçi sınıfı mücadelesi gerek tütün köylüsü, gerek diğer köylü kesimleri içinde de yankılar bulmaktadır. Genel alt-üst- lük içinde köylülük de hızla bir siyasi birliçlenme süreci içindedir. Tekelci sermayenin düşük taban fiyatı poli- tikası bu süreci daha da hızlandır-acaktır.

gerici yönetimler bile sözkonusu olsa inançla, kararlılıkla mücadele ettiklerini; mevcut sendikaları terk ederek yeni sendikalar kurmak durumunda kalanların hemen her zaman gerici, sarı sendikacılar olduğunu vurgulamaya yeterli buluyoruz. Bu hatalı anlayışın halen işkolları düzeyinde sürmekte olması da meselenin kavranmamasının en kadar önemli olduğunu göstermektedir.

İhtiyatla ele alınması gereken bir olay da olsa, DISK'in kurulmasını işçi sınıfı hareketimiz için son derece önemli bir aşama olduğu açıktır. DISK'in gerçek kuruluşunun Sarıhan- mite'den, Kavel grevinden 1970 Haziran günlerine uzanan bir süreç olduğunu unutmamak gerekir. 15-16 Haziran günlerinde ve sonrasında sınıf birliği işçi liderlerinin hangi sendikal örgütten olursa olsun işçileri tümüyle harekete sokabilecek sağduyu ve inisiyatif gücüne donanmış oldukları, bütün olumsuzluklara rağmen birçok eylemin büyük bir yığınlaştıkla gerçekleştirildiği görülmüştür. 12 Mart dönemi ve sonrasında DISK'in güçlenmesi, bir sınıf ve kitle örgütü olarak gittikçe öne çıkması, işçi sınıfı içerisinde kâbar devrimci potansiyelin ve giderek netleşip politik eylemlerle bütünleşen sınıf bilincinin ürünüdür.

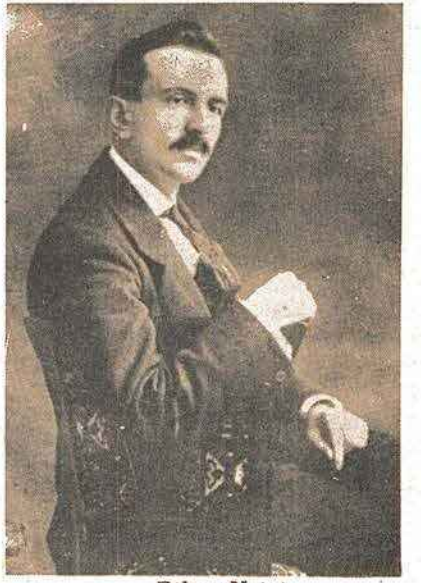
DISK bu ay 13. Yaşına giriyor. Gittide daha çok yığınlaştı- geniş işçi kesimlerini saran DISK'i işçi sınıfımızın biricik sendikal örgütü haline getirmek ve sendikal hareketin birliğini DISK ilkeri doğrultusunda gerçekleştirmek her ileric, her devrimci işçinin eylem günlüğünün başında yer almaktadır.

Öte yandan, DISK örgütülüğü içinde gelişen birçok ileri kitlesel eylem bugün de büyük ölçüde kendiliğinden bir karakter taşımaktadır. Kendiliğinden, fakat devrimci bir dinamizm üreten olan eylemleri politik eksenli etrafında geliştirmek işçi sınıfı sosyalizminin güncel görevidir. DISK'in geliştirilmesi, güçlendiril- mesi, birliğin kısıncanlıkla korunması ve "işyerinde birlik" anlayışından hareketle işçi sınıfı hareketinin sendikal birliğin sağlanması için verilecek mücadele, bu görevin yerine getirilmesi açısından da büyük önem taşır. Nicelik bakımından kaydedilen her gelişmenin belli niteli dönüşümleri hazırladığını bilen işçi sınıfı sosyalistleri, DISK'i daha ileri nitel dönüşümlere hazırlamanın ve bu temelde Türkiye işçilerinin birliğini sağlamanın kararlılığı ve birinci içinde mücadeleyi sürdürmektedirler.

kitle

Mustafa Suphi

Ethem Nejat

28 KANUNUSANİYİ UNUTMA!

Onüç ilde ilan edilen sıkıyönetim bir aynı doldurdu. Bu süre zarfında faşist kapılara bir vurulduysa, ilericiler ve devrim- cilere, onların örgütlenme ve yayınlama bin vuruldu. Zaten son derece kısıtlı olan işçi ve emekçilerinin düşünce ve örgüt- lenme özgürlükleri "milli birlik ve bütün- lük uğruna" daha da kısıp yok merteba- sine indirildi. Bütün bunlar, "özgür- lük demokrasi" şampiyonu bir iktidar zamanında, "temel hak ve özgürlükleri korumak" adına yapıldı.

Mustafa Suphi ve 14 arkadaşını ölümlerinin 58. yıldönümünde, böyle bir ortam içinde anıyoruz. "Vaktimiz yok onların matemini tutmaya!". Onları su- lusepken törenlerle değil, yaşadığımız ve geliştirdiğimiz mücadeleleriyle anı- yoruz. Karadenizdeki o kara geceyi unu- mayacağız. O kara gece Türk burjuvazi- nin gericiliğinin bir simgesi olarak geçti tarihe. Ve burjuvazi her fırsatını buldu- ğunda bu tür kara geceleri tezgâhlama- tan çekinmedi, çekinmiyor, hiç kuşku- muz yok ki ileride de tezgâhlayacak. Tâ ki o imkânı elinden alınmıyca, iktidarı- dan ediliş geçmişi karanlık kara gön- derilinceye kadar.

Tarih sınıfın mücadelesidir. Birliçlenme süreci içindedir. Tekelci sermayenin düşük taban fiyatı poli- tikası bu süreci daha da hızlandır-acaktır.

Bilimsel sosyalizmin en temel bel- gesinde de böyle yazılmıştır: Tarih sınıfl- ların mücadelesidir. Bu mücadele tüm sınıflar silinip tam eşitlik ve kardeşliğe dayanan bir toplum kuruluncaya kadar devam edecek bir mücadeledir. "Bu mücadelede dur, durak, dinlenme yok- tur. Soluğu erken tükenenler mücade- le arkadaşları tarafından yolun kenarına bırakılır ama mücadele hiçbir zaman durmaz, zafere kadar sürer.

Tarih sınıfların mücadelesidir. Ve bu mücadelenin şaşmaz mantığı kendini tüm taraflara kaçınılmaz olarak dikte ettirmektedir. Ya yeneceksin ya da yenileceksin. Ya düşmanı yok edecek- sin ya da düşmanın seni yok edecek. Bu mücadelede geçerli olan şey, roman- tizm, duygusallık, iyi niyet değil, onlar- dan ziyade, soğuk kanlılık, bilimsellik, doğru tahlil ve tesbit yeteneğidir. Siyasi mücadelenin kuralları acımasızdır; bu kuralları tanımadan bu mücadeleye hi- çbir yeltenme. Unutma ki düşmanın, tarihte- ki tüm egemen sınıfların baskı ve zor saltanatlarını deneyim birikimine sa- hip ve onların en sonucusu olduğu için aynı zamanda en ustasidir da. Burjuvazi, demokrasi, insan hakları, özgürlük lafları hiç ağzından düşmez. Ama tarihin gördüğü en büyük canavar- ıklar, en vahşi kitlesel kıymırlar yine onun tarafından gerçekleştirilmiştir. Bunları iyi bil, düşmanı iyi tanı, sınıflar mücadelesinin varabileceği boyutları ona göre değerlendir.

Bundan 56 yıl önce, Ocak ayının 28'ini 29'una bağlayan gece, Türkiye Komünist Partisinin kurucusu ve Başka- nı Mustafa Suphi ve çoğunluğu Parti Merkez Heyet üyesi olan 14 yoldaşı Trabzon açıklarında kalleşçe katledildi- ler.

Mustafa Suphi ve arkadaşları 10 Eylül 1920'de Bak'da toplanan Türkiye Komünist Partisi'nin kuruluş kongresin- de alınan kararlar uyarınca, TKP Merkez Yöneticileri olarak Türkiye'de emperya- listlere karşı, verilen savaşta gerekli bilimsel sosyalist yönlendiriciliği yerine getirmek için 1921 yılının Ocak ayında yurda dönmeye karar vermişler. Bu kararlarında Mustafa Kemal'in gönder- diği mektubun da rolü olmuştu. Bu mektupta Mustafa Kemal, Türkiye Ko- münist Partisi'nin Büyük Millet Meclisi- ne bir heyet göndermesini ve Parti ile sürekli bir bağlantı kurulmasını teklif ediyordu.

Çeşitli zorluk ve engelleri aşarak Mustafa Suphi ve arkadaşları 28 Ocak 1921'de Trabzon'a gelmeyi başardılar. Ama özerlini kesen jandarma ve polis, onları, ellerini kelepçeleylep önceden hazırlanmış bir motora bindirdi. 28-29 Ocak gecesi, arkadan gelen bir motor Mustafa Suphi ve arkadaşlarının bindi- ridiği motora yanaştı. Kanlı bir boğuşma oldu. Elleri kelepçeli on beş komünist doğuşa doğuşa öldü. Öldürülenlerin içinde, Mustafa Suphi'nin yanısıra, Tür- kiye Komünist Partisi'nin Genel Sekre- teri Etem Nejat, Merkez Komitesi üyelerinden Hilmiöğlü Hakkı, Nazmi, İsmail, Çitoğlu da vardı.

On beş kasap çengelinde sallanan On beş kesik baş On beş arkadaş Yoldaş Bunların sen isimlerini aklında tutma fakat 28 Kanunusaniyi unutma

O yıllarda Anadolu'da kıyasıyla bir anti-emperyalist savaş sürüyordu. Genç Sovyet devleti, ezilen halkların ulusal kurtuluş mücadelelerinin desteklenmesi yolundaki Leninist ilke doğrultusunda Türkiye ulusal kurtuluşçularına karşılık- sız yardım ve dostluk elini uzatmaktaydı.

Mustafa Kemal, 21 Aralık 1920'de Sovyet hükümetine gönderdiği telgraf- ta, sunulan yazıyordu: "Kendi zincirlerini kırdıktan sonra, esaretin bütün dünya yüzünden ebediyen kaldırılması için iki yıldan fazla bir zamandan beri eşsiz bir mücadele yürüten Rus halkına, Türk halkının duyduğu hayranlık duygularını sonsuz bir memnuniyetle bildiririm."

Ancak, "Rus halkının eşsiz mücade- lesine duyulan hayranlık" ile Türkiye halkının aynı amaçlar doğrultusunda mücadeleye gemesinin en kıyıcı yön- temlerle önlemek Türk burjuvazisi için bir tezat teşkil etmiyordu. Nitekim Mustafa Suphi ve 14 arkadaşları bir ay sonra Trabzon'da hunharca katledildi- ğinde daha bu telgrafın mürekkebi bile kurumamıştı.

Türk burjuvazisi anti-emperyalist bir savaş yürütüyordu. Bu savaşın ihtiyaçla- rı onları kaçınılmaz olarak Sovyet ülke- sine yaklaştırmıyordu ama içte böyle bir yaklaşılmaya hiçbir zaman izin vermedi- ler. Bunun en kanlı örneği de 28 Ocak'ta yaşandı.

28 Kanunusaniyi unutma... Mustafa Suphi ve yoldaşlarının öldürülmesi, ulu- sal kurtuluş savaşının en ateşli günlerin- de bile Türk burjuvazisinin anti-komünist tenkile basırmaktan çekinmemiş oldu- ğunu gösteriyor. Bu tenkil, yani kıym, o zamandan beri çeşitli dönemlerde çeşitli dozlarla sahip olmakla birlikte hiç eksik olmadı.

28 Ocak 1921'den bu yana 58 yıl geçti. Bugün gerek Türkiye işçi sınıfı hareketi, gerekse genel olarak demokrasi güçleri o zamankinden daha ileri konumlara sahip. Ama tüm bu güçleri tek bir noktaya tekfif edecek, siyasi iktidar hedefine doğru yönlendirecek merkezi siyasi otorite hâlâ mevcut değil. Bunun nedenleri, 58 yılda işçi sınıfının siyasi mücadelesinin pek fazla bir yol alama- mış olmasının nedenleri elbette çok önemli; ama daha da önemlisi, geçmişti unutmadan yarınlara hazırlanmak.

Yeni gelen, eskiyi alt edecek müca- dele ve örgütlülük düzeyine eşineyeceye kadar 28 Kanunusaniye olasıdır. Çünkü eskinin kendisi rzasıyla yeni yerine bıraktığı hiçbir yerde görülmemiş. Dün- yanın her yerinde mevziler dışına tırna- ğına mücadelelerle kazanılmışlar, kaza- nılıyorlar.

Geleceğe hazırlanırken geçmişti akl- dan çıkarmak... 28 Kanunusaniyi unutma...